МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

бакалавра

на тему: **РОЗРОБКА ПІКЧЕРБУКУ «ЗИМОВЕ ДИВО» ЗА АВТОРСЬКИМ ТВОРОМ**

Виконав: студент 4 курсу, групи 6.0222-2
спеціальності 022 «Дизайн»
освітньо-професійної програми «Графічний дизайн»
Калганков Василь Васильович

Керівник: викладач кафедри дизайну
_____ Вікторія БАРАБАШ

Консультант: доцент кафедри дизайну,
PhD _____ Ганна ЧЕМЕРИС

Рецензент: доцент кафедри дизайну,
к. пед. н. _____ Ганна БРЯНЦЕВА

Запоріжжя

2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет *соціальної педагогіки і психології*
Кафедра *дизайну*
Рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*
Спеціальність *022 «Дизайн»*
Освітньо-професійна програма *«Графічний дизайн»*

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри дизайну
_____ Ганна ЧЕМЕРИС
«_____» _____20__ року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Калганкову Василю Васильовичу

1. Тема роботи: *Розробка пікчербуку «Зимове диво» за авторським твором*. Науковий керівник роботи *викладач Барабаш В. А.* затверджені наказом №1779-с ЗНУ від 08.12.25
2. Строк подання студентом роботи: 08.06.2026
3. Вихідні дані до роботи: _____
4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що належить розробити): *Особливості проєктування пікчербуків; дослідження та концепція пікчербуку «Зимове диво»; технічне виконання макету пікчербуку «Зимове диво».*
5. Перелік графічного матеріалу: *презентація, демонстраційна графіка, електронна версія пікчербуку.* _____
_____
6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали консультанта	Дата, підпис	
		Надано	Отримано
Розділ 1	*Чемерис Г. Ю.*		
Розділ 2	*Чемерис Г. Ю.*		
Розділ 3	*Чемерис Г. Ю.*		

7. Дата видачі завдання: 02.10.2025

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання	Примітка
1	*Початок роботи.*	*02.10.25*	
2	*Реєстрація теми. Обговорення з керівником тему проєкту.*	*06.10.25*	
3	*Аналіз теми. Дослідження об'єкту та предмету теми.*	*15.10.25*	
4	*Визначення концепції проєктування.*	*20.11.25*	
5	*Участь у IV Міжнародній науково-практичній конференції ДИЗАЙН, ВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА ТВОРЧІСТЬ: сучасні тенденції та технології.*	*12.12.2025*	
6	*Пошуковий етап. Розробка макету.*	*12.03.26*	
7	*Технічна реалізація проєкту.*	*10.04.26*	
8	*Завершення виконання роботи.*	*12.05.26*	
9	*Попередній захист.*	*14.05.26*	
10	*Чистове оформлення роботи.*	*18.05.26*	
11	*Захист кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.*	*17.06.26*	

Студент _____ (підпис) Василь КАЛГАНКОВ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник роботи _____ (підпис) *Вікторія БАРАБАШ* (прізвище та ініціали)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ (підпис) *Ганна ЧЕМЕРИС* (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Калганков В. В. Розробка пікчербуку «Зимове диво» за авторським твором : кваліфікаційна робота бакалавра спеціальності 022 «Дизайн» освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» / наук. керівник, викладач Барабаш В. А. Запоріжжя : ЗНУ, 2026. 73 с.

UA : Робота викладена на 73 сторінках друкованого тексту. Перелік посилань включає 49 джерел. Об’єкт дослідження: художнє проєктування та візуальний сторітелінг в ілюстрованій книзі. Предмет дослідження: графічні засоби та технічні етапи створення авторського пікчербуку. Мета дослідження: розробити дизайн пікчербуку «Зимове диво», за авторським твором, з авторськими ілюстраціями, що спрямовані на формування емоційного затишку в дитини, розвиток її візуальної грамотності та виховання доброти через художні образи. В роботі розробка пікчербуку «Зимове диво».

Ключові слова: графічний дизайн, верстка, пікчербук, ілюстрації, дитяча книга.

Kalhankov V. V. Development of the Picturebook "Winter Miracle" Based on the Author's Story : Bachelor’s thesis, speciality 022 "Design", Educational and Professional Program "Graphic Design" / Sci. adv., lecturer Barabash V. A. Zaporizhzhia: ZNU, 2026. 73 p.

EN : The work consists of 73 pages of printed text. The bibliography includes 49 sources. Object of research: Artistic design and visual storytelling in an illustrated book. Subject of research: Graphic techniques and technical stages in the creation of an original picture book. Research objective: to develop the design of the picture book "Winter Miracle", based on an original work and featuring original illustrations, aimed at fostering a sense of emotional comfort in children, developing their visual literacy, and cultivating kindness through artistic imagery. The work involves the development of the picture book "Winter Miracle".

Key words: graphic design, layout, picture book, illustrations, children's book.

Апробація кваліфікаційної роботи:

1. Калганков В., Барабаш В. Вплив дизайну пікчербуку на розвиток творчого потенціалу дітей. *Дизайн, візуальне мистецтво та творчість: сучасні тенденції та технології : матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 12 грудня 2025 р.)*. Т. 2. Запоріжжя : ЗНУ, 2025. С. 37-39 DOI : 10.5281/zenodo.17933171. URL : https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/29920.
2. Калганков В., Барабаш В. Принципи створення сучасного пікчербуку як засобу візуальної комунікації. *Збірник наукових праць студентів, аспірантів і молодих вчених «Молода наука-2026»* Т. 1. Запоріжжя : ЗНУ, 2026. С. 264-265 URL : https://sites.znu.edu.ua/stud-sci-soc//2026/tom_1.pdf.

ЗМІСТ

ВСТУП.....7
РОЗДІЛ І ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ПІКЧЕРБУКІВ.....10
1.1. Поняття пікчербуку та його місце в сучасному графічному дизайні..... 10
1.2. Особливості візуальної мови в ілюстраціях для дітей: колір, форма та композиція.....12
1.3. Роль ілюстрацій у розвитку дитячої уяви.....15
РОЗДІЛ ІІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА КОНЦЕПЦІЯ ПІКЧЕРБУКУ «ЗИМОВЕ ДИВО».....21
2.1. Сучасний ринок пікчербуків в Україні: стан та тенденції.....21
2.2. Аналіз аналогів та їх вплив на концепцію проєкту.....25
2.3. Колірне та композиційне рішення пікчербуку «Зимове диво».....36
РОЗДІЛ ІІІ ТЕХНІЧНЕ ВИКОНАННЯ МАКЕТУ ПІКЧЕРБУКУ «ЗИМОВЕ ДИВО».....42
3.1. Графічне оформлення дизайн-макету пікчербуку..... 42
3.2. Розробка ілюстрацій: етапи та художні прийоми.....43
3.3. Технічна підготовка до друку та візуалізація.....56
ВИСНОВКИ.....58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ..... 60
ДОДАТКИ.....66

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасне інформаційне середовище формується під впливом візуальної культури, яка дедалі більше визначає способи сприйняття та інтерпретації реальності. У цьому контексті особливого значення набувають видання, орієнтовані на візуальне мислення, адже саме через образ дитина найперше знайомиться зі світом. Розвиток цифрових технологій і розширення медіапростору змінюють підходи до створення дитячої книги, актуалізуючи потребу у якісному, продуманому візуальному продукті, що здатен не лише інформувати, а й формувати емоційний досвід, уяву та естетичний смак.

Одним із найбільш показових форматів у цьому процесі є пікчербук, який поєднує у собі риси літературного твору та графічного проєкту. Його специфіка полягає у домінуванні зображення як основного засобу розповіді, де текст виконує допоміжну або рівноправну функцію. Такий підхід відкриває нові можливості для візуального сторітелінгу, дозволяє експериментувати з композицією, ритмом, кольором і метафорою. Водночас створення пікчербуку вимагає від дизайнера комплексного мислення, що охоплює як художні, так і концептуальні аспекти проєктування.

В українському контексті інтерес до авторських книжкових проєктів помітно зростає, однак пікчербук як самостійний жанр і досі залишається недостатньо дослідженим у площині графічного дизайну. Це зумовлює необхідність осмислення його виражальних засобів, принципів побудови візуального наративу та ролі дизайнера як співавтора історії. Особливої уваги потребує питання адаптації світових тенденцій до національного культурного середовища, що сприятиме розвитку унікальної візуальної мови української дитячої книги.

Актуальність теми також підсилюється зростанням попиту на емоційно чутливий контент, здатний підтримувати дитину в умовах нестабільності сучасного світу. Пікчербук у цьому випадку виступає не лише як засіб навчання чи розваги, а як інструмент формування внутрішнього комфорту, емпатії та

відчуття безпеки. Розробка авторського проєкту у цьому форматі дозволяє дослідити потенціал ілюстрації як засобу невербальної комунікації та продемонструвати значення цілісного дизайнерського підходу у створенні сучасного книжкового продукту.

З огляду на сучасні тенденції у графічному дизайні, зростання потреби у якісному авторському контенті для дітей та важливість створення візуально комфортного середовища для розвитку дитини, зазначимо, що тема дослідження у наступному формулюванні: «Розробка пікчербуку «Зимове диво» за авторським твором» – є актуальною.

Об’єкт дослідження – художнє проєктування та візуальний сторітелінг в ілюстрованій книзі.

Предмет дослідження – графічні засоби та технічні етапи створення авторського пікчербуку.

Мета роботи – розробити дизайн пікчербуку «Зимове диво», за авторським твором, з авторськими ілюстраціями, що спрямовані на формування емоційного затишку в дитини, розвиток її візуальної грамотності та виховання доброти через художні образи.

Виходячи з формулювання об’єкту, предмету та мети дослідження, необхідно виконати наступні завдання:

1. Дослідити теоретичні основи пікчербуку як особливого жанру в графічному дизайні;
2. Визначити особливості візуального сприйняття дитячої аудиторії та проаналізувати роль кольору, форми й композиції у створенні книжкового образу;
3. Проаналізувати аналоги та прототипи сучасних ілюстрованих видань для визначення конкурентоспроможності та унікальності власного проєкту;
4. Сформувати цілісну художню концепцію пікчербуку «Зимове диво», розробити б систему персонажів та логіку візуального наративу;
5. Виконати верстку макету, здійснити додрукарську підготовку видання та сформувати презентацію.

Апробація результатів дослідження здійснювалася шляхом публікації тези доповіді «Вплив дизайну пікчербуку на розвиток творчого потенціалу дітей» у збірнику матеріалів IV міжнародної науково-практичної конференції «Дизайн, візуальне мистецтво та творчість: сучасні тенденції та технології» (12 грудня 2025 р., м. Запоріжжя), а також тези доповіді «Принципи створення сучасного пікчербуку як засобу візуальної комунікації» у збірнику наукових праць «Молода наука-2026» (ЗНУ, 2026).

Структура пояснювальної записки. Пояснювальна записка складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних літературних джерел і додатків. Обсяг кваліфікаційної роботи становить 73 сторінок, 32 ілюстрацій, 49 літературних джерел. Обсяг основної частини кваліфікаційної роботи становить 48 сторінок. За темою роботи опубліковано 2 тези доповіді на конференціях.

РОЗДІЛ І
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ПІКЧЕРБУКІВ

1.1. Поняття пікчербуку та його місце в сучасному графічному дизайні

За описом з Cambridge Dictionary термін «пікчербук» (англ. *picture book*) – це «книга, особливо для маленьких дітей, яка містить багато ілюстрацій і небагато тексту» (*"a book, especially for young children, that has a lot of pictures and not many words"*). Таке визначення підкреслює провідну роль візуальної складової у даному форматі видань, де саме ілюстрація виступає основним засобом передачі сюжету, емоцій та атмосфери. На відміну від традиційної дитячої книги, у пікчербуку текст і зображення формують єдину систему візуального наративу, що забезпечує цілісне сприйняття історії дитиною [1].

Одним із базових принципів є візуальна наративність, яка полягає у здатності зображення передавати сюжетну інформацію. Ілюстрації у пікчербуці повинні бути послідовними, логічно пов'язаними між собою та сприяти розгортанню історії. Кожна розгортка виконує функцію окремого епізоду, що має власну композиційну завершеність і водночас є частиною загальної сюжетної лінії. Важливо, щоб зображення не дублювали текст, а розширювали його зміст, створюючи додаткові смислові акценти та візуальні метафори [2, с. 152-154].

Поняття цілісності та єдності стилістичного рішення підпорядковане єдиній художній концепції. Усі елементи пікчербуку: ілюстрації, шрифтове оформлення, кольорова палітра, декоративні елементи. Стилістична узгодженість забезпечує впізнаваність видання та формує цілісний візуальний образ. Порушення цього принципу може призвести до розрізненості сприйняття та зниження комунікативної ефективності проєкту.

Важливим аспектом є орієнтація на цільову аудиторію, зокрема врахування вікових та психологічних особливостей дітей. Для молодшого віку характерна потреба у простих, чітких формах, контрастних кольорах та

зрозумілих композиційних рішеннях. Надмірна деталізація або складні візуальні структури можуть ускладнювати сприйняття інформації. Водночас для старшої дитячої аудиторії допускається використання складніших композицій, багатошарових образів і символічних елементів [3, с. 2151-2154].

Кожна сторінка або розворот повинні мати продуману структуру, яка забезпечує логічний рух погляду читача. Важливу роль відіграють баланс, ритм, масштаб, контраст і візуальна ієрархія. Розташування елементів повинно сприяти зручності сприйняття та підсилювати змістове навантаження. Особливу увагу слід приділяти взаємодії лівої та правої сторінок розвороту, адже саме вони сприймаються як єдине композиційне поле.

Принцип візуальної послідовності персонажів і середовища забезпечує цілісність візуального наративу. Головні герої повинні зберігати сталі зовнішні характеристики, пропорції та стилістичні особливості протягом усього видання. Це дозволяє читачеві легко ідентифікувати персонажів та слідкувати за розвитком сюжету. Аналогічно, середовище повинно мати логічну узгодженість і відповідати загальній атмосфері історії [4, с. 61-80].

Колір у пікчербуці виконує не лише декоративну, а й комунікативну функцію. Він впливає на емоційний стан читача, підкреслює драматургію подій і створює атмосферу. Використання обмеженої, але продуманої кольорової палітри дозволяє досягти гармонії та підсилити візуальне сприйняття. Контраст кольорів може застосовуватися для акцентування уваги на ключових елементах композиції.

Окрему роль відіграє типографіка як частина візуальної системи. У пікчербуках текст часто інтегрується в ілюстрацію, тому вибір шрифту, його розмір, колір і розташування мають відповідати загальній стилістиці. Шрифтове оформлення повинно бути читабельним, але водночас гармонійно вписуватися у візуальне середовище, не порушуючи композиційного балансу [5, с. 34-39].

Необхідно також враховувати принцип лаконічності та доцільності візуальних засобів. Кожен елемент у пікчербуці повинен виконувати конкретну функцію і бути обґрунтованим. Надлишок деталей або декоративних елементів

може перевантажувати композицію та ускладнювати сприйняття. Оптимальне поєднання простоти та виразності є важливою умовою ефективного дизайну [6, с. 62-70]. Таким чином, створення пікчербуку передбачає комплексний підхід, що поєднує принципи графічного дизайну, ілюстрації, композиції та психології сприйняття.

1.2. Особливості візуальної мови в ілюстраціях для дітей: колір, форма та композиція

Ілюстрація у дитячій книзі є не просто декоративним супроводом тексту – вона виступає самостійною мовою, здатною передавати емоції, формувати образи та підтримувати наратив. Особливо виразно це проявляється у пікчербуках, де візуальний ряд нерідко є основним носієм сенсу. Відтак вивчення специфіки візуальної мови ілюстрацій – кольору, форми та композиції – набуває ключового значення для розуміння того, як графічний образ взаємодіє з юним читачем і впливає на його сприйняття та розвиток.

Дослідниця Г. Гладікова у своїй праці з візуальної мови пікчербуків зазначає, що емоційний зміст ілюстрацій найчастіше передається через поєднання кольору, лінії, форми та стилю. Саме ця комбінація елементів здатна викликати у читача збудження, залученість і емоційний відгук, роблячи ілюстрацію потужним компонентом читацького досвіду. Тобто, візуальна мова ілюстрації є системою, де кожен елемент несе своє навантаження, а їх гармонійна взаємодія визначає якість художнього образу в цілому [7, с. 21-23].

Колір є одним із найпотужніших інструментів впливу в ілюстрації для дітей. Він виконує три ключові функції: створює настрій, спрямовує увагу та формує візуальну ідентичність персонажів і середовища. Відповідно до сучасних підходів до ілюстрування, колірна палітра має відображати емоційну дугу твору – змінюватись разом із настроєм розповіді від початку до кінця. Теплі кольори (червоний, помаранчевий, жовтий) викликають відчуття енергії та радості, тоді як холодні (синій, зелений) – спокою та безпеки [8, с. 96-97].

Дослідження кольорових уподобань дітей підтверджують, що юні читачі надають перевагу яскравим, насиченим кольорам із високою насиченістю та контрасністю. Зокрема, встановлено, що діти дошкільного та молодшого шкільного віку чутливо реагують на відтінки, які відповідають їхнім когнітивним та емоційним особливостям розвитку. Ілюстратори мають адаптувати колірні рішення під вікові характеристики аудиторії, враховуючи, що з 5 до 9 років діти стають більш чутливими до нюансів тону і насиченості. Узгоджена колірна гамма впродовж усієї книги сприяє візуальній єдності та допомагає дитині простежити розвиток сюжету через зміни палітри [9 с. 1171-1192].

Форма у дитячій ілюстрації виконує важливу комунікативну функцію. Прості, чіткі, впізнавані форми значно полегшують сприйняття зображення маленькими читачами, які ще тільки формують свій образотворчий досвід. Когнітивний розвиток дитини передбачає, що в ранньому дитинстві мислення є інтуїтивним і центрованим на образах, тому геометрично чіткі, спрощені форми краще сприймаються і запам'ятовуються. Виразність персонажів значною мірою визначається формою їхніх тіл, облич і рухів: округлі форми асоціюються з м'якістю та дружелюбністю, а гострі кути – з напругою або небезпекою [10, с. 78].

Важливим аспектом роботи з формою є характер ліній. Плавні, округлі контури викликають відчуття безпеки та тепла, а динамічні діагональні лінії передають рух та енергію. Особливу роль форма відіграє у зображенні природного середовища – наприклад, у зимовому пейзажі плавні форми снігових пагорбів, округлі крони засніжених дерев і замкнені контури домівок формують почуття захищеності та спокою. Оригінальність форм і неповторність образів привертають і утримують увагу читача, роблячи ілюстрацію виразнішою.

Композиція є фундаментальним технічним навиком в ілюстрації, що визначає послідовність зорового сприйняття – що читач бачить першим, що другим, і як погляд рухається сторінкою. Правильно побудована композиція

спрямовує погляд дитини від фокусного центру до другорядних елементів, забезпечуючи не лише естетичний, а й наративний ефект. Як зауважують дослідники, просторове розташування персонажів, їхня мова тіла та організація елементів на площині допомагають дітям не лише стежити за сюжетом, а й розуміти складні соціальні взаємодії [11, с. 2-3].

В пікчербуках широко застосовуються різні типи компонування: повнорозворотні ілюстрації, вставні малюнки та сторінки з вільним простором. Чергування щільних та «повітряних» розворотів створює візуальний ритм, що утримує увагу і не перевантажує сприйняття. При цьому надмірна насиченість деталями, навпаки, ускладнює фокусування, тому принцип «простоти та чіткості» є визначальним для дитячої ілюстрації. Важливо, щоб ключові візуальні елементи не були перекриті текстом, а розташування персонажів на сторінці відображало їхню роль у наративі.

Важливий внесок у розуміння специфіки візуальних рішень у сучасній українській книжковій ілюстрації здійснює дослідження Новік і Зємцової, у якому аналізується досвід провідного українського видавництва дитячої літератури «А-ба-ба-га-ла-ма-га» [6 с. 97]. Авторки зазначають, що сучасна українська книжкова графіка поєднує класичні традиції та новаторські підходи, активно реагуючи на світові тенденції. Колористичні рішення та композиційні прийоми у вітчизняних виданнях дедалі частіше відповідають найвищим міжнародним стандартам якості, що засвідчує зрілість і самостійність української школи ілюстрації.

Візуальна мова дитячої ілюстрації є складною системою взаємопов'язаних елементів, де колір, форма та композиція працюють у нерозривній єдності. Колір формує емоційний тон і підтримує наративну дугу; форма забезпечує впізнаваність образів і передає характери персонажів; композиція організовує зоровий простір і направляє читацьку увагу. При розробці пікчербуку «Зимове диво» всі три складові візуальної мови мають бути свідомо спланованими та узгодженими між собою, аби створити цілісний, виразний і вікозначущий художній образ, здатний по-справжньому захопити юного читача [12, с. 19-21].

1.3. Роль ілюстрацій у розвитку дитячої уяви

Дитяча уява є одним із ключових психічних процесів, що забезпечує когнітивний, емоційний і творчий розвиток особистості у ранньому віці. Вона дозволяє дитині виходити за межі безпосереднього досвіду, конструювати нові образи, моделювати ситуації та розв'язувати завдання нестандартними способами. Книжкова ілюстрація у цьому контексті виступає не лише художньою прикрасою тексту, а й потужним засобом стимулювання уявлення: через образи дитина вчиться пізнавати і відтворювати світ, формувати власне бачення реальності та фантазії. Дошкільний вік є найсприятливішим для такого розвитку, оскільки саме тоді закладаються основи образного мислення і творчої активності. Книга з ілюстраціями стає для дитини тим простором, у якому реальність і вигадка природно поєднуються, а межа між баченим і уявленим залишається умовною [13, с. 208].

Ілюстрація є першим твором мистецтва, з яким знайомиться дитина, і саме книжкові малюнки стають тим видом образотворчого мистецтва, через який відбувається перше усвідомлене естетичне сприйняття. Дослідниця Г. М. Вовчок зазначає, що книжкова ілюстрація не лише доповнює і поглиблює зміст твору, а й пробуджує в дитини відчуття та емоції, спричинені художнім твором, збагачує і розвиває її зорове сприйняття, виконуючи таким чином одночасно виховну й естетичну функції. Важливо, що діти, які навчаються читати, за допомогою ілюстрацій самостійно простежують сюжет книги від сторінки до сторінки, а отже, малюнок фактично є першим самостійним «читацьким» досвідом дитини, який передує освоєнню тексту. Художник-ілюстратор у дитячій книзі є повноправним співавтором письменника: він не просто відтворює написане, а дає власне бачення подій, інтерпретує образи – і саме це авторське тлумачення провокує дитину до активної роботи уяви: вона порівнює, домислює, будує власні варіанти зображеного [14].

Системний погляд на функції ілюстрації в дитячій літературі пропонують І. В. Братусь та А. О. Война. Дослідники підкреслюють, що якісна дитяча ілюстрація є потужним засобом розумового та морального розвитку дитини. Із

психологічного погляду показовим є те, що діти реагують на малюнки в книзі активніше, ніж на текст, і значно краще запам'ятовують розповідь саме через образи – це є свідченням домінування образного мислення у ранньому дитинстві. Серед функцій, виділених авторами, особливої уваги заслуговує експлікативна функція ілюстрації – здатність малюнка допомагати повніше сприймати літературний образ і розкривати художній твір. Окрім неї, дослідники виокремлюють функцію стимулювання уяви: навіть сприймаючи готовий образ, дитина неодмінно домислює деталі, вибудовує власний варіант сюжетного простору, що є безпосереднім проявом творчої уяви. Таким чином, ілюстрація водночас і «відповідає» на питання дитини, і породжує нові, підтримуючи безперервний внутрішній діалог між читачем і книгою [15, с. 32-34].

З психологічного погляду уява дошкільника суттєво відрізняється від уяви дорослого: вона переважно мимовільна, тобто образи виникають не за свідомим бажанням дитини, а спонтанно, під впливом емоційно насиченого довкілля. Дослідження психологічних аспектів формування уяви у дітей дошкільного віку підтверджують, що цей процес тісно пов'язаний із художнім сприйняттям: розглядання ілюстрацій активізує процес фантазування, а образотворча діяльність під враженням побаченого є одним із найдієвіших засобів розвитку уяви. При цьому наголошується на тому, що уява не є стихійним і некерованим процесом: вона розвивається і збагачується завдяки правильно організованому середовищу, і ілюстрована книга є важливою складовою такого середовища. Динаміка розвитку уяви у дошкільному віці передбачає поступовий перехід від репродуктивного відтворення образів до їх творчого перетворення – і саме якісна ілюстрація, що містить неоднозначні, «відкриті» образи, здатна прискорити цей перехід, даруючи дитині простір для власного творення.

Глибше розуміння механізмів впливу дитячої книги на творчий розвиток дошкільника пропонує Г. Ватаманюк. Дослідниця доводить, що взаємозв'язок різних видів образотворчої діяльності – малювання, аплікування, ліплення, конструювання – з художньою мовою ілюстрацій книги формує сприятливі

умови для творчого зростання особистості, а оволодіння технічними прийомами художньої мови дає дитині можливості для ширшого поля творчого самовираження. Авторка також зауважує, що книжкова ілюстрація активізує не лише образотворчі, а й мовленнєво-творчі здібності дитини: вона схильна переказувати побачене, вигадувати продовження сюжету, складати власні маленькі розповіді до малюнків. Особливе захоплення у дітей, за спостереженнями дослідниці, викликає створення власної книги, у роботі над якою активізуються одночасно образотворчі, художньо-конструктивні та мовленнєво-творчі здібності. Це переконливо свідчить про те, що ілюстрація не лише розвиває уяву в процесі сприйняття, а й надихає дитину на власну творчу активність – тобто стає відправним пунктом нового творчого циклу [16, с. 200-204].

Аналіз наведених досліджень дозволяє виокремити певну закономірність у взаємодії дитини з ілюстрацією, яку можна умовно описати як «ланцюг творчих реакцій». На першому етапі відбувається емоційне сприйняття: дитина бачить малюнок і відчуває емоцію – цікавість, радість, здивування, тривогу. На другому – осмислення: вона намагається зрозуміти, що зображено, хто ці персонажі і що відбувається. На третьому – власне уявлення: дитина доповнює побачене власними деталями, «оживляє» образ, вписує його у власний досвід. Четвертий етап – дія: прагнення намалювати, розповісти, розіграти побачену сцену. На кожному з цих етапів уява дитини отримує новий поштовх і нові можливості для розвитку. Саме тому ілюстратор, обираючи образи для пікчербуку, фактично проектує цей ланцюг: він вирішує, яку емоцію викликати, де залишити образ незавершеним, де дати дитині простір для власного мислення – і тим самим свідомо керує процесом розвитку уяви.

Особливого значення у контексті нашого дослідження набуває праця А. Ніленд, присвячена ролі пікчербуків у формуванні уяви та позитивної читацької ідентичності у маленьких дітей. Дослідниця переконливо доводить, що пікчербуки завдяки унікальному творчому поєднанню слів і візуальних образів здатні захоплювати увагу дітей, стимулювати їхню уяву та підтримувати їхній

розвиток як творців смислів. Визначення «творці смислів» – є принциповим: дитина, що читає пікчербук, не є пасивним споживачем готових образів, вона активно будує значення із зображеного, поєднує вербальний і візуальний ряди, заповнює прогалини між ними власною уявою. Ніленд також акцентує увагу на тому, що уява і гра є центральними для способу буття маленьких дітей, тому книги-картинки, у яких персонажі занурені у світ уявних ігор і фантазій, можуть стати особливо значущими ресурсами для формування любові до читання. Не менш важливим є і висновок дослідниці щодо ролі дорослого педагога або батьків – як посередника між ілюстрацією та дитячою уявою: саме дорослий здатний допомогти дитині розгорнути закладений малюнком уявний простір у повноцінну творчу гру, поставити питання, що стимулюють фантазування, і тим самим суттєво підсилити розвивальний ефект ілюстрованої книги [17, с. 4-11] [19].

Широкий міжнародний контекст для розуміння ролі ілюстрованої дитячої книги у розвитку дитини окреслюють М. Пулімено, П. Пісчітеллі та С. Колаццо у своєму систематичному огляді наукових досліджень. Автори наголошують, що правильно підібрана книга стимулює у дитини силу спостережливості, пам'ять та уяву, розширює діапазон досвіду і спонукає читача розмірковувати над власною поведінкою та шукати вирішення різноманітних ситуацій. Дослідники розглядають дитячу літературу як приклад «едьютейнменту» – органічного поєднання освіти й розваги, де ілюстрація відіграє роль головного механізму емоційного залучення дитини до змісту. Окремо у праці акцентується терапевтичний вимір ілюстрованої книги: через казкові образи і сюжети дитина здатна безпечно проживати складні або незрозумілі їй емоції – страх, самотність, радість, подив, – формуючи при цьому емпатію та здатність до рефлексії. У сучасному контексті цей аспект набуває особливого значення: дитяча ілюстрована книга все частіше розглядається не лише як засіб розваги чи навчання, а й як інструмент психологічної підтримки і соціалізації.

Слід окремо зупинитися на тому, що ілюстрація у дитячій книзі розвиває не лише уяву у вузькому розумінні, а й тісно пов'язані з нею здібності – образне

мислення та емпатію. Коли дитина розглядає персонажа на малюнку і «зчитує» його почуття через позу, погляд, міміку, колір і композицію навколишнього середовища – вона вчиться розпізнавати й осмислювати емоції, що є основою соціального інтелекту. Цей механізм є водночас важливим і для розвитку уяви, адже здатність уявити себе на місці іншого є одним із найвищих її проявів, і для формування особистості загалом. Систематичне звернення до ілюстрованих книг, особливо тих, де персонажі переживають різноманітні емоційні стани, поступово формує у дитини розвинений емоційний словник і здатність до тонкого образного сприйняття дійсності. Таким чином, ілюстрація впливає одразу на кілька ліній розвитку дитини, органічно поєднуючи когнітивний, емоційний і творчий виміри [18, с. 13-17].

Усі описані закономірності набувають безпосереднього практичного значення при розробці пікчербуку «Зимове диво». Зимова тематика є особливо продуктивною для стимулювання дитячої уяви: сніг, мороз, свято, магія та затишок – усе це формує потужний чуттєво-емоційний фон, добре знайомий кожній дитині з власного досвіду. Завдання в цьому випадку полягає у тому, щоб не просто відтворити цей досвід, а збагатити і переосмислити його через художній образ: показати знайоме у несподіваному ракурсі, додати елемент таємниці чи магії, що провокує фантазування. Особливо дієвими з точки зору розвитку уяви є так звані «відкриті» образи – ті, що не пояснюють, а натякають: ледь помітний слід невідомої істоти на снігу, вогник у далекому вікні, незавершена сцена на межі сторінки. Такі деталі запрошують дитину стати співавтором ілюстрації, вписати у зображений простір власну фантазію – і саме у цьому запрошенні реалізується найглибший розвивальний потенціал пікчербуку як жанру.

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що ілюстрація у дитячій книзі є багатофункціональним інструментом розвитку уяви, що діє одночасно на кількох рівнях: емоційному, когнітивному і творчому. На емоційному рівні вона пробуджує відчуття, формує естетичне переживання і встановлює афективний зв'язок між дитиною та художнім образом. На когнітивному – розвиває

спостережливість, образне мислення і здатність до інтерпретації візуальної інформації. На творчому – стимулює фантазування, провокує власну образотворчу та мовленнєву активність, породжує нові ідеї та бажання створювати. Усі три рівні нерозривно пов'язані між собою і разом утворюють той цілісний досвід взаємодії з ілюстрацією, завдяки якому дитяча уява поступово набуває глибини, гнучкості й творчої сміливості.

Таким чином, роль ілюстрацій у розвитку дитячої уяви є визначальною і багатовимірною. Ілюстрація слугує першим мистецьким досвідом дитини, запускає механізм образного мислення, стимулює творчу активність, формує емпатію та забезпечує емоційну глибину читання. У форматі пікчербуку, де малюнок є основним або рівноправним носієм смислу, ці функції реалізуються особливо повно – і саме тому розробка пікчербуку передбачає усвідомлений і системний підхід до кожного зображення: з урахуванням того, які образи воно викликатиме у дитини та де залишити «незаповнений простір» для фантазії [20, с. 63-70].

РОЗДІЛ ІІ
ДОСЛІДЖЕННЯ ТА КОНЦЕПЦІЯ ПІКЧЕРБУКУ «ЗИМОВЕ ДИВО»

2.1. Сучасний ринок пікчербуків в Україні: стан та тенденції

На сьогоднішній день дослідження стану ринку пікчербуків в Україні неможливе без урахування загального контексту книжкової галузі країни, яка впродовж останніх років зазнала глибокої трансформації під впливом кількох суміжних чинників: пандемії COVID-19, а відтак – повномасштабного вторгнення росії у 2022 році. Видавничо-поліграфічна галузь посідає особливе місце в економіці країни, задовольняючи освітні, інформаційні та культурні потреби суспільства, а її продукція присутня у всіх сферах життєдіяльності. Зрозуміти, у якому середовищі існує та розвивається ринок ілюстрованих дитячих видань сьогодні, можна лише розглянувши цей ринок у динаміці – від кризового стану 2022 року до поступового відновлення і якісного переформатування у 2023-2025 роках [21, с. 29-35].

Початок повномасштабної збройної агресії у лютому 2022 року завдав книжковій галузі України відчутного удару. Частина видавництв тимчасово призупинила діяльність, логістичні ланцюги були зруйновані, попит на книжки різко скоротився. За оцінками фахівців, загальний обсяг ринку втратив орієнтовно 30 відсотків порівняно з показниками 2021 року. Однак відновлення виявилося значно швидшим, ніж очікувалося: вже в 2023 році Книжкова палата України зафіксувала зростання кількості виданих назв до 15 000 і загального тиражу до 24,6 млн примірників. Дослідник Р. Голубовський пов'язує це відновлення насамперед зі зростанням національної свідомості українців, яке спонукало суспільство підтримувати власну культуру і мову через читання. Книжка у цей час набула символічного значення: придбати українську книгу означало зробити культурний і патріотичний вибір [22, с. 1-5].

Принципово важливим кроком для переформатування книжкового ринку стала законодавча заборона ввезення та розповсюдження книжок із росії та Білорусі, закріплена у червні 2023 року. До цього часу видавці вказували на

серйозний дисбаланс: попри тривалий попит на українськомовну продукцію, значний відсоток полиць займала перекладна чи оригінальна продукція видавництв держави-агресора. Після введення заборони на ринку звільнилося значне місце, яке поступово заповнили українські видавці. Ця обставина мала прямий вплив і на сегмент дитячої літератури: запит на якісні, повністю україномовні ілюстровані видання для наймолодших помітно зріс. Батьки все свідоміше обирали книжки із виразною українською естетикою, образністю та мовою. Так ринок пікчербуків отримав додатковий стимул для розвитку.

У 2024 році, незважаючи на загальне скорочення кількості виданих назв на 18 відсотків порівняно з 2023-м, загальний наклад зріс на 6 відсотків і сягнув 26 млн примірників. Це свідчить про те, що ринок пройшов першу фазу адаптації і перейшов до більш зрілої моделі: менше хаотичних назв, але більші й стабільніші тиражі для підтверджено популярних жанрів і форматів. Загальний обсяг книжкового ринку за оцінками Українського інституту книги у 2024 році становив близько 8 млрд гривень. Водночас дослідники Кваско та Сухорукова фіксують серед актуальних тенденцій галузі зростання популярності електронних та аудіокниг, зміну читацьких уподобань і розширення онлайн-присутності видавництв. Для сегменту дитячої ілюстрованої книжки ці тенденції означають насамперед необхідність пропонувати покупцям не лише якісний поліграфічний продукт, а й відповідне цифрове представлення [23, с. 1-9].

У структурі сучасного українського книжкового ринку сегмент дитячої літератури стабільно посідає одну з ключових позицій. Серед гравців, які формують пропозицію якісної ілюстрованої книжки для дітей, традиційно виокремлюються кілька видавництв із сталою репутацією та потужною дистрибуцією. Видавництво «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», засноване 1992 року як перше в Україні приватне дитяче видавництво, нині є беззаперечним лідером у сегменті якісної дитячої ілюстрованої книги: за підсумками рейтингу «Книжка року 2024» воно здобуло чотири дипломи за перші місця і вдруге отримало відзнаку «Видавничий імідж року». «Видавництво Старого Лева», харківське

«Vivat» та «Ранок» також системно розвивають напрямок ілюстрованої книжки для дошкільного та молодшого шкільного віку, щороку поповнюючи каталоги новими назвами вітчизняних авторів та перекладними пікчербуками світових видавців [24].

На відміну від традиційної дитячої книжки із супровідними ілюстраціями, у пікчербуці малюнок не просто «підтримує» текст, а будує самостійний візуальний сюжет – нерідко багатший і складніший за словесний. В Україні цей формат довгий час існував переважно у вигляді перекладних видань, зокрема скандинавських, британських та американських авторів. Однак з 2018-2020 років на ринку дедалі помітними стають оригінальні українські пікчербуки з виразною авторською візуальною мовою, орієнтовані саме на вітчизняного читача.

Зростання кількості оригінальних українських пікчербуків у 2020-2024 роках є показовою тенденцією. Серед видань, відзначених у 2024 році у категорії ілюстрованих книжок для наймолодших, експерти порталу «Читомо» виокремлюють роботи, де ілюстрація є повноцінним художнім висловлюванням: точно вивірена колористика, виразна образна система персонажів, продуманий ритм розгортів – усе це свідчить про якісний стрибок у рівні вітчизняного пікчербуку. Авторками і авторами частини таких видань є молоді українські ілюстратори, які здобували освіту або стажувалися в Європі та повернулися із новим досвідом. Це зумовлює органічне поєднання у сучасному українському пікчербуці актуальних міжнародних художніх підходів і питомо українських образів, мотивів та естетики.

Важливим чинником розвитку ринку ілюстрованих дитячих видань є і державна підтримка. Єжижанська Т. С. у своєму дослідженні наголошує, що державне фінансування відіграє принципову роль у забезпеченні стійкості книжкових видавництв в умовах перманентної кризи, а відновлення державних замовлень та запровадження субсидій суттєво підтримали галузь у 2023-2024 роках []. Зокрема, із серпня 2024 року в Україні запрацювала програма «єКнига» – державна субсидія на придбання книжок, яку отримують повнолітні

громадяни через застосунок «Дія». Програма стимулювала зростання продажів у роздрібних точках і онлайн-магазинах, а серед найбільш затребуваних категорій – дитяча ілюстрована книжка. Такі інституційні механізми сигналізують про те, що держава дедалі більше розглядає книжковий ринок як складову культурної безпеки країни [23] [25].

Помітною тенденцією останніх років є переміщення значної частини книжкової торгівлі в онлайн-простір. За даними аналізу ринку, показники продажів через інтернет-платформи у 2023-2024 роках продовжували зростати попри загальні воєнні умови. Для сегменту пікчербуків це означає нові можливості у представленні продукту: онлайн-ритейл дозволяє демонструвати розгорти, фрагменти тексту, ілюстрацій, що особливо важливо для книжки, де саме малюнок є головним аргументом на користь покупки. Поряд із традиційним друкованим форматом, ряд видавництв починає апробовувати цифрові версії пікчербуків – інтерактивні додатки, анімовані електронні видання – хоча в Україні цей напрямок поки перебуває на початковому етапі розвитку, тоді як у Великій Британії, Скандинавії та Японії він уже сформував окрему нішу на ринку дитячої книжки.

Конкурентне середовище у сегменті пікчербуків в Україні формується кількома групами учасників. Перша – великі видавництва з потужним каталогом та мережею дистрибуції («А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», «Видавництво Старого Лева», «Vivat», «Ранок»), які системно випускають ілюстровані видання для дітей різних вікових груп. Друга – менші незалежні видавництва («Mamino», «Талант», «Читаріум», «Фонтан казок» та ін.), що спеціалізуються саме на дитячій літературі й нерідко є майданчиком для дебютних авторських пікчербуків. Третя група – зарубіжні перекладні видання провідних світових видавців, які українські видавці ліцензують і адаптують. Ця конкуренція з одного боку підвищує загальну якість продукту, а з іншого – ставить перед кожним новим вітчизняним проєктом виразне завдання: мати власне унікальне художнє рішення, яке виокремить видання на полиці серед десятків конкурентів [24][26].

Увагу в контексті ринку пікчербуків варто приділити актуальним тематичним і змістовним тенденціям. За спостереженнями редакторів і критиків дитячої літератури, серед тем, які набули особливої актуальності у 2022-2024 роках, – переживання воєнних подій, розлука, підтримка дітей у складних емоційних ситуаціях, а також свідоме звернення до українських природних образів, сезонних циклів і народних традицій. Зимова тематика, зокрема, є традиційно популярною у пікчербуках – вона поєднує казковість і затишок, знайомі дитині образи і магічну атмосферу свята. Водночас помітним є попит на так звані «терапевтичні» пікчербуки – видання, які делікатно допомагають дитині опрацьовувати тривогу, розлуку, страх, горе. Цей запит є прямим відображенням соціальної ситуації, в якій живуть сьогодні українські родини, і видавці дедалі частіше відповідають на нього цілеспрямованими проєктами.

Ринок пікчербуків в Україні перебуває у стані активної трансформації, що характеризується кількома ключовими ознаками: зростанням попиту на оригінальні україномовні ілюстровані видання, підвищенням художнього і поліграфічного рівня вітчизняної продукції, розширенням тематичного діапазону, активізацією онлайн-каналів збуту та зростаючою державною підтримкою читання. Попри складні воєнні умови, галузь демонструє помітну стійкість і потенціал для подальшого розвитку. Розробка нових оригінальних пікчербуків – зокрема проєкту «Зимове диво» – є органічною відповіддю на цей запит ринку: такі видання зміцнюють українськомовну пропозицію у дитячому сегменті, розвивають естетичний рівень аудиторії і долучаються до формування самобутньої сучасної школи вітчизняної книжкової ілюстрації [27].

2.2. Аналіз аналогів та їх вплив на концепцію проєкту

Аналіз пікчербуків, присвячених зимовій тематиці, атмосфері снігових пейзажів і взаємодії головного героя з навколишнім середовищем, дає змогу визначити характерні особливості візуального оформлення та художньої побудови дитячих видань. Для подальшого дослідження було відібрано низку

українських і зарубіжних пікчербуків, у яких розкривається тема зими через різні стилістичні та композиційні рішення.

Серед сучасних дитячих пікчербуків, присвячених тематиці природи та зимової атмосфери, окреме місце займає видання «Зимові оповідки» ілюстраторки Анни Пашкевич. Книга є прикладом поєднання казкового сюжету з виразною візуальною мовою, у якій основна увага приділяється створенню емоційної атмосфери через ілюстрацію *(див. рис. 2.1)*.

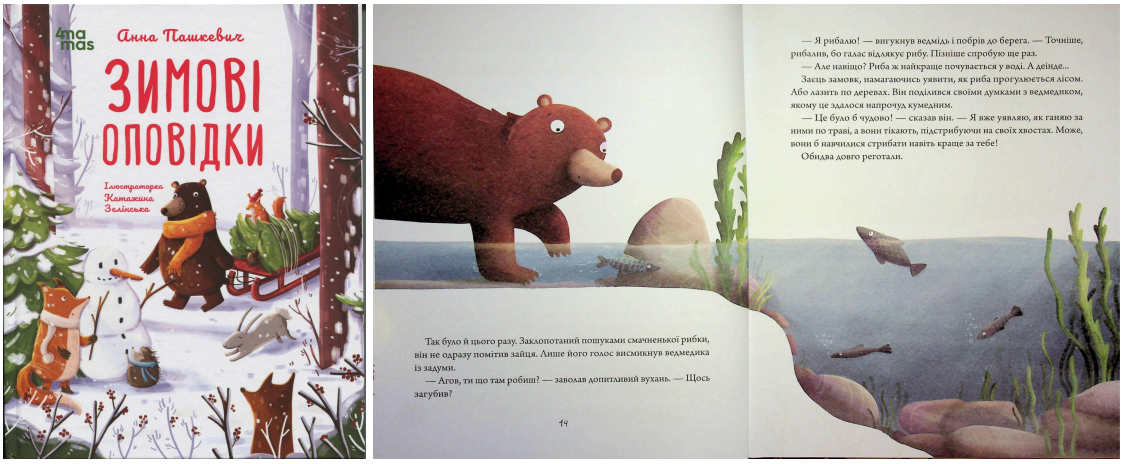

Рисунок 2.1 – «Зимові оповідки», Анна Пашкевич [28].

У візуальному оформленні книги переважає холодна кольорова гама, побудована на використанні відтінків синього, блакитного, білого та сіро-фіолетового кольорів. Така палітра створює відчуття спокою й казковості. Для виділення окремих композиційних елементів автор використовує теплі кольорові акценти, які врівноважують загальну тональність ілюстрацій та привертають увагу до ключових деталей.

Стилістика ілюстрацій характеризується використанням м’яких форм, плавних контурів і декоративної стилізації природних елементів. Персонажі мають спрощену, але емоційно виразну форму, завдяки чому легко сприймаються дитячою аудиторією. Значну роль у композиції відіграють зимові пейзажі, які не лише доповнюють сюжет, а й формують візуальний наратив книги. Велика кількість вільного простору та помірна деталізація забезпечують легкість сприйняття ілюстрацій і створюють відчуття повітряності композиції.

Особливістю пікчербука «Зимові оповідки» є акцент на передачі атмосфери через сезонні природні образи та деталі середовища. Значну роль у побудові візуального наративу відіграють зимові пейзажі, які формують відчуття затишку й казковості. Ілюстрації мають спокійний ритм і не перевантажені великою кількістю об’єктів, завдяки чому увага читача концентрується на емоційному стані сцени та взаємодії персонажів із природним середовищем [28].

Другий приклад – «Книжка з віконцями. Динозаври», видавництва «Кенгуру», авторки Тетяни Строкач та ілюстраторки Марини Ляшок. Видання належить до серії інтерактивних дитячих книг з віконцями та орієнтоване на дітей дошкільного віку *(див. рис. 2.2)*.

Рисунок 2.2 – «Книжка з віконцями. Динозаври», Марина Ляшок, Тетяна Строкач [29].

У візуальному оформленні пікчербука домінує насичена кольорова палітра, побудована на поєднанні зелених, жовтих і блакитних відтінків. Таке рішення створює емоційно активну та привабливу для дитини атмосферу. Ілюстрації мають спрощену стилізацію: форми динозаврів є округлими та пластичними, без надмірної деталізації, що полегшує сприйняття образів дитячою аудиторією. Водночас кожен персонаж має індивідуальні риси завдяки різним кольорам, фактурам і виразам мордочок.

Основні персонажі розташовані у центральній частині сторінки, що дозволяє швидко зосередити увагу дитини на ключових елементах сюжету. Додаткові круглі вставки та віконця створюють інтерактивність і стимулюють

зацікавленість читача. Такий підхід не лише урізноманітнює процес читання, а й сприяє розвитку уваги, дрібної моторики та візуального мислення.

Інтерактивний елемент в книзі реалізовано через систему відкривних віконець, які дитина може самостійно досліджувати під час читання. Такий формат перетворює процес ознайомлення з текстом на гру-розслідування: за кожним віконцем приховано додаткову інформацію або деталі про динозаврів, їхній вигляд, спосіб життя чи середовище існування. Це стимулює допитливість, розвиває спостережливість і дрібну моторику, а також підтримує активну взаємодію дитини з книгою замість пасивного читання. Інтерактивність у цьому виданні допомагає краще засвоювати нові знання та робить читання більш захопливим.

Особливу роль у пікчербуку відіграє взаємодія тексту та зображення. Текст поданий у формі коротких римованих рядків і виконує допоміжну функцію, тоді як основне навантаження припадає саме на ілюстрацію. Завдяки цьому дитина може сприймати зміст книги навіть через візуальний ряд без повного читання тексту. Такий принцип є характерним для сучасних пікчербуків, де зображення виступає основним засобом візуального наративу.

Рослинні елементи, водойми та небо виконані у декоративно-стилізованій манері, що створює казкову атмосферу та робить зображення більш зрозумілим для дітей молодшого віку. Загалом пікчербук демонструє ефективне поєднання інтерактивності, кольорової виразності та спрощеної стилізації, що забезпечує емоційне залучення дитини до процесу читання [29].

Одним з оригінальних пікчербуків є «Зимова казка» Олеся Ільченка. Книга розповідає про долі перелітних і зимуючих птахів, об'єднаних Звичаєм Дружнього Крила. Це видання показове з кількох поглядів: воно демонструє, як суто «українська» природна тематика може бути подана у форматі сучасного пікчербуку без надмірного дидактизму *(див. рис. 2.3)*.

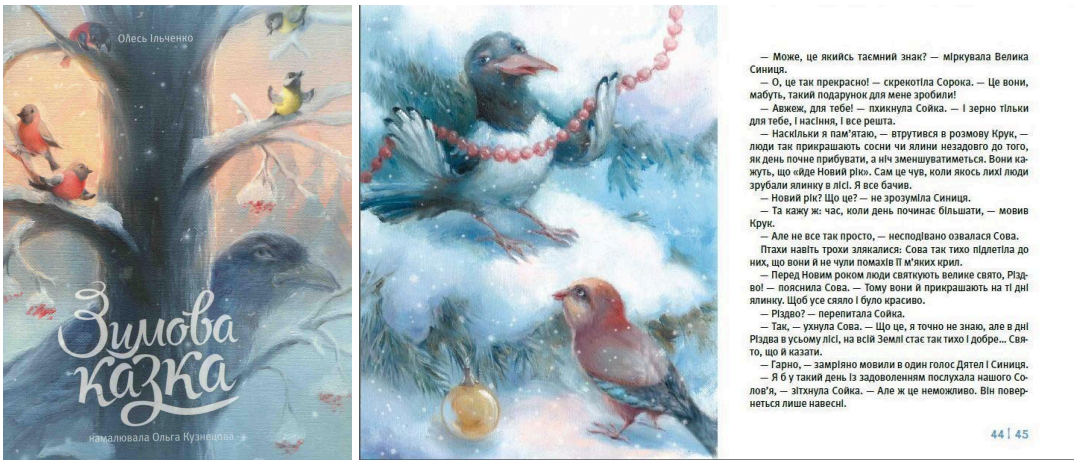

Рисунок 2.3 – «Зимова казка», Олесь Ільченко [30].

Ілюстрації виконані у змішаній техніці з виразним акварельним характером: розмиті фони, м'які переходи між площинами, уважно опрацьовані деталі пір'їн і гілок. Птахи зображені реалістично, але з помітною теплотою.

Текст набрано класичною антиквою з помірним кеглем. Розміщення тексту переважно у нижній частині розгорту або у боковому полі, що залишає значну частину площини для ілюстрації. Шрифтове рішення нейтральне, не декоративне – текст не конкурує з малюнком, а скромно «тримається осторонь».

Палітра книги – приглушена, з переважанням сіро-синіх, оливкових і коричнево-охристих відтінків, що добре передають образ зимового лісу без снігу. Загальний колірний тон – стриманий і природний, орієнтований на достовірність природних відтінків.

Видання орієнтоване на дітей 5-9 років: текст достатньо розгорнутий для осмисленого читання, але не надто складний. Пізнавальна складова – відомості про птахів – робить книгу цінною для молодших школярів у навчальному контексті [30].

Дебютним пікчербуком Катерини Міхаліциної, який привернув увагу своїм незвичним поєднанням камерної ліричної розповіді й монументальних за настроєм ілюстрацій є «Томо та його кит» *(див. рис. 2.4)*.

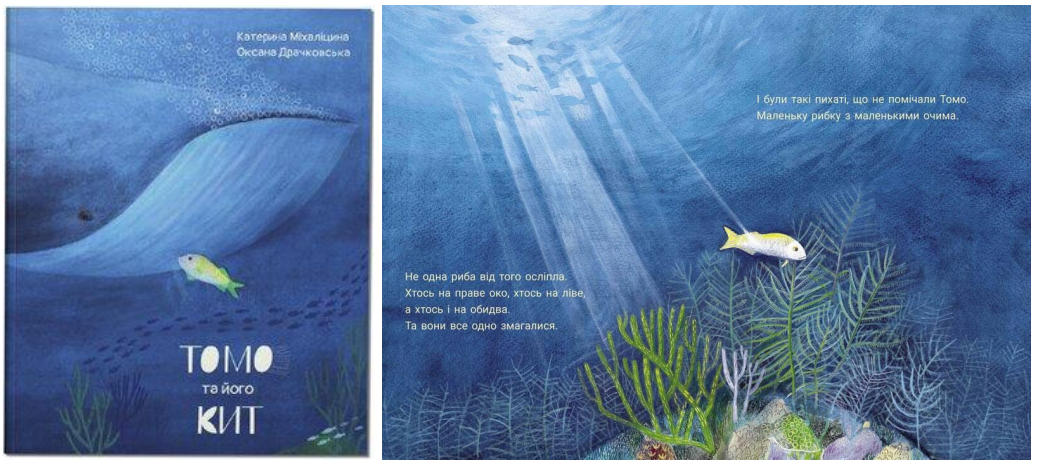

Рисунок 2.4 – «Томо та його кит», Катерина Міхаліцина [31].

Змішана техніка з виразним акварельним характером та елементами колажу. Ілюстрації – великі, з акцентом на просторі й атмосфері, а не на детальному опрацюванні форм. Кит і рибка є символічними образами – між ними немає пояснення, є лише емоційний зв'язок, який читач домислює сам. Саме цей «відкритий» характер образів стимулює дитячу уяву.

Текст короткий і лаконічний – кілька рядків на розгорт. Гарнітура проста, без декоративних елементів, що є свідомим рішенням: ілюстрація повністю домінує, а текст виконує роль підписів до образів.

Палітра книги – синьо-сіра, морська, з переходами від холодних до нейтральних тонів. Окремі розгорти містять теплі жовто-помаранчеві акценти, що символізують присутність людського тепла у холодному просторі. Колір тут є мовою емоцій, а не описом предметів.

Книга розрахована на дітей від 4 років і вище, а також на дорослих читачів, здатних оцінити ліризм і метафоричність. Це видання з категорії «книги, що ростуть разом із читачем»: у різному віці з неї зчитується різний сенс [31].

Наступним аналогом є пікчербук авторки бестселерів New York Times, Елізи Вілер – «A Cozy Winter Day», що вийшов у жовтні 2024 року і відразу привернув увагу критиків і читачів як зразковий приклад так званої «затишної естетики» у дитячій ілюстрованій книзі. Видання розповідає про один зимовий день мешканців містечка Ейкорн-Вілладж – спільноти антропоморфних тварин,

кожна родина якої проводить день по-своєму: хтось пече хліб, хтось в'яже, хтось виходить грати у сніг *(див. рис. 2.5)*.

Рисунок 2.5 – «A Cozy Winter Day», Eliza Wheeler [32].

Ілюстрації виконані у цифровій техніці, що свідомо імітує теплоту і фактуру традиційних аналогових матеріалів – гуаші та олівця. Детальне опрацювання інтер'єрів, численні дрібні елементи побуту і характерні «затишні» деталі (кавники, светри, свічки, пледи) створюють ефект занурення у маленький ідеальний зимовий світ. Як зазначає Kirkus Reviews, ілюстраторка продумала кожен аспект затишного зимового дня.

Текст набрано класичною антиквою, добре читабельний навіть на деталізованих фонах. Заголовки виразні, основний текст скромний і не конкурує з ілюстрацією. Верстка витримана у стилі «вінтажної книги» – що відповідає загальній естетиці видання.

Тепла, насичена палітра: охристі, теракотові, темно-зелені, бежеві тони з акцентами синього снігу і жовтого вогню. Ця гамма є ключем до «затишного ефекту»: вона асоціюється з теплом, домашністю і безпекою. Сніг і зовнішній зимовий простір подані у більш холодних відтінках, що підсилює контраст між холодом назовні і теплом усередині.

Видання адресоване дітям 2-5 років і батькам, які цінують якісну ілюстрацію. Простий, ритмічний текст доступний наймолодшим, а деталізовані

ілюстрації дають змогу дорослому читачеві знаходити все нові й нові деталі при кожному повторному читанні [32].

«The Most Beautiful Winter» – пікчербук іспанської ілюстраторки Крістіни Сітха Рубіо, відзначений New York Times як одне з найкращих ілюстрованих видань 2023 року. Книга розповідає про Борсука, який не може заснути в зимову сплячку і вирішує провести зиму творчо – малює, в'яже, читає, але шукає компанію. За жанром це тепла зимова оповідь без драматичного конфлікту, де головне – атмосфера *(див. рис. 2.6)*.

Рисунок 2.6 – «The Most Beautiful Winter», Sitja Rubio [33].

Ілюстрації виконані олівцем і пастеллю – техніка рідкісна для сучасного пікчербуку і тому одразу впізнавана. Характерна «м'ятість» і «замшелість» зображення, притаманна олівцевій ілюстрації, ідеально відповідає образу зимового сну й затишку. Персонажі прості за формою, але надзвичайно виразні у мові тіла й міміці. Kirkus Reviews зазначає, що «у морі книг про зимову сплячку ця варта того, щоб не спати».

Текст набраний гарнітурою, що імітує рукопис – органічне рішення для стилю олівцевої ілюстрації. Він розміщений вільно, без жорсткої прив'язки до полів, що підсилює характер видання. Рядки короткі, ритмічні.

Приглушена, нейтрально-тепла палітра: сірувато-бежеві тони, м'які синьо-блакитні відтінки снігу, теплий жовтий свічного вогника. Колір нагадує

старий альбом або пожовклу сторінку – він підсилює ефект «книги з минулого», затишної і довговічної.

Книга адресована дітям 4-8 років. Тема творчої самотності й пошуку взаємин є актуальною для широкого кола читачів. Видання відзначається глибоким психологічним підтекстом, ніж типовий пікчербук – і саме це робить його цікавим не лише для дітей [33].

Авторський пікчербук – «Подарунок» Олександра Шатохіна, у якому він виступає одночасно і як автор тексту, і як ілюстратор. Книга розповідає про Зайченя, якому одного зимового ранку на дах будиночка падає загадковий подарунок – і воно вирушає в мандрівку, щоб знайти того, хто його загубив. Ця різдвяна пригода побудована на простій, але дієвій наративній схемі: зустрічі з різними персонажами, кожна з яких наближає розгадку. Видання 2023 року є показовим прикладом сучасного українського авторського пікчербуку – коли одна людина повністю контролює і слово, і зображення, і загальний настрій книги *(див. рис. 2.7)*.

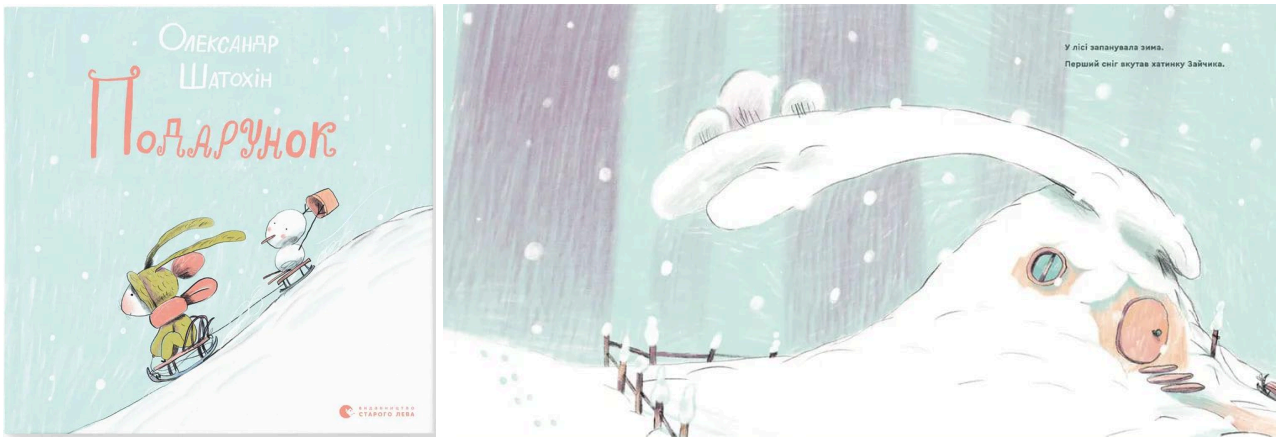

Рисунок 2.7 – «Подарунок», Олександр Шатохін [34].

Шатохін працює у цифровій техніці з виразно «теплим» характером – його стиль апелює до акварельної м'якості, але зберігає чіткість і виразність цифрового малюнка. Персонажі – лісові тварини – прості за формою, але надзвичайно характерні: кожна емоція легко зчитується навіть наймолодшим читачем. Лінія обережна й тепла, деталізація помірна – художник свідомо не

перевантажує зображення зайвими елементами, фокусуючись на відчутті казкового зимового затишку.

Текст набрано округлою гарнітурою, що добре відповідає цільовій аудиторії 3-5 років. Рядки нещільні, між абзацами є повітря – це покращує читабельність і зменшує зорове навантаження. Текстові блоки невеликі і компактні, розміщені таким чином, щоб залишати максимум місця для ілюстрації.

Палітра книги – тепла і казково-зимова: домінують кремові та блакитні тони з яскравими теплими акцентами – червоним, жовтим, помаранчевим. Це класичне різдвяне поєднання кольорів, яке відразу викликає відчуття свята і очікування дива. Сніг у книзі – не холодний і тривожний, а пухкий і запрошувальний, що досягається саме через підбір теплих відтінків.

Видання розраховане на дітей від 3 до 5 років і позиціонується у серії «Книги-картинки» «Видавництва Старого Лева». Короткий, ритмічний текст і прості, впізнавані персонажі роблять книгу ідеальною для першого самостійного читання або спільного читання з батьками перед сном. Різдвяна тематика додає видавничу актуальність – книга є природним вибором для подарунка на свята [34].

Проста і лірична зимова оповідь – «Гучна зимова сплячка», американської авторки Кеті Гадсон, виданий «Видавництвом Старого Лева» в українському перекладі Анастасії Коник у 2020 році. Книга розповідає про Черепаху, яка щороку із настанням зими лягає спати, але цього разу сусіди-тварини завадили їй спокійно поспати своїм шумом – хоча врешті саме через них вона відкриває, що і зима може бути чарівною *(див. рис. 2.8)*.

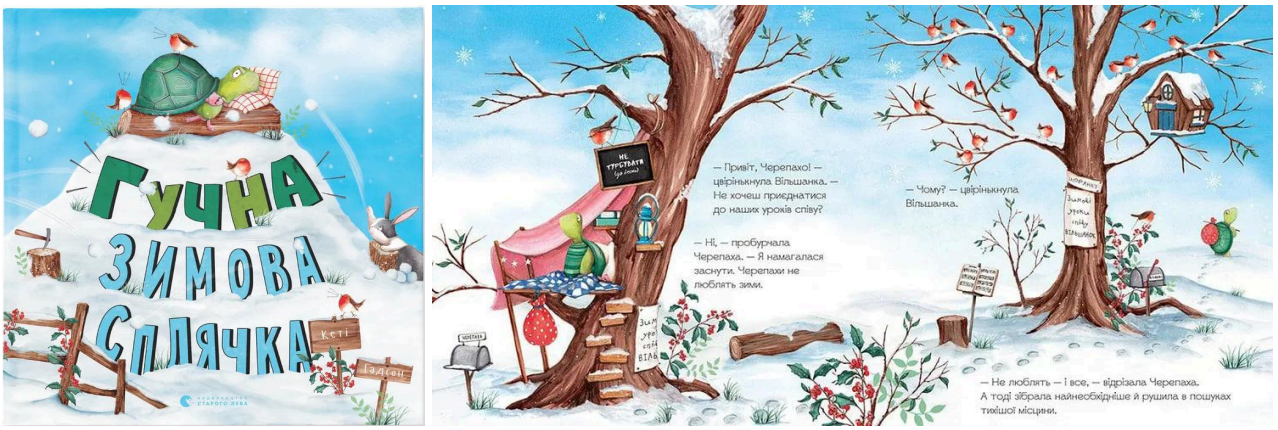

Рисунок 2.8 – «Гучна зимова сплячка», Кеті Гадсон [35].

Ілюстрації виконані у цифровій техніці з виразними рисами сучасної американської ілюстрації: кольорові заливки, чіткий, але м'який контур, мінімум тіней і текстур. Персонажі – стилізовані тварини – мають характерні, легко впізнавані силуети і добре виражену мову тіла. Загальний настрій ілюстрацій – тихий і ліричний, «м'ятий» у своїй простоті. Сцени засніженого лісу подані лаконічно і без зайвих деталей – що добре відповідає темі сну й спокою.

Текст набрано чіткою, добре читабельною гарнітурою без декоративних елементів. Кегль достатній для самостійного читання дитиною. Розміщення тексту – переважно у нижній або верхній частині сторінки, відокремлено від ілюстрації. Це класичне, стримане типографічне рішення, яке не відволікає від малюнків.

Палітра побудована на ніжних, приглушених зимових тонах: білий, блакитний, сірувато-лавандовий – кольори снігу, морозу і сутінок. На цьому спокійному фоні теплі акценти – жовтогарячий вогник, рожевий шарф Черепахи, червоні ягоди на кущах виглядають особливо виразно.

Видання адресоване дітям від 3 до 5 років. Проста, повторювана структура сюжету добре засвоюється маленькими читачами і залучає їх до прогнозування: «А хто наступний?». Тема зимової сплячки і дружби є зрозумілою і близькою для дошкільного віку. Книга також підходить для читання перед сном – її темп і настрій природно заспокоює.

Проведений аналіз восьми аналогів дозволив сформувати чітке розуміння того, які підходи до створення пікчербуку є найбільш ефективними з точки зору дитячого сприйняття та сучасних вимог ринку. Розгляд українських і зарубіжних видань підтвердив: найбільш переконливі пікчербуки – це ті, де кожен елемент книги підпорядкований єдиній художній ідеї, а не існує окремо від неї.

Аналіз наративної структури аналогів – зокрема «Подарунку» Шатохіна і «Потягу до казки» Були – показав, що найдієвішою для дитячої аудиторії є схема «мандрівки»: головний персонаж рухається у просторі, зустрічаючи нових героїв, і кожна зустріч наближає його до мети. Саме цю структуру покладено в основу «Зимового дива» – зайченя подорожує зимовим лісом і послідовно зустрічає ворону, їжачка, лисицю та ведмедя.

Аналіз стилю ілюстрацій засвідчив, що сучасний ринок тяжіє до лаконічних, але виразних образів із заокругленими формами та чіткими силуетами персонажів – підхід, що добре резонує з дитячим сприйняттям. Ця закономірність підтвердила доцільність обраного для «Зимового дива» цифрового векторного стилю з пласкими заливками і мінімалістичною деталізацією, де кожен персонаж впізнається з першого погляду.

2.3. Колірне та композиційне рішення пікчербуку «Зимове диво»

Розробка колірного та композиційного рішення пікчербуку є ключовим етапом проєктування, на якому художня концепція набуває конкретних візуальних форм. Колір, типографіка і просторова організація розгорту – це художні рішення, які безпосередньо визначають, як дитина сприймає книгу, чи відчуває вона затишок і магію, чи навпаки – тривогу і перевантаженість.

Пікчербук «Зимове диво» виконаний у форматі А4 горизонтальної орієнтації (297 × 210 мм). Альбомний формат є обґрунтованим вибором для ілюстрованих дитячих видань: він дозволяє будувати розгорти як єдину широкоформатну сцену, що природно відповідає панорамному баченню дитини й підтримує відчуття простору. Відповідно до класифікації форматів видань,

горизонтальний формат А4 застосовується саме у дитячих ілюстрованих виданнях, де зображувальна складова є домінуючою [36].

Пошукові скетчі стали тим інструментом, який дозволив перевірити композицію ще до перенесення зображення на чистовий аркуш. На етапі ескізування я експериментував із розташуванням персонажів у горизонтальній площині розгорту і балансом між динамічними та статичними зонами. Зокрема, один із початкових скетчів *(див. рис. 2.9)*, ілюструє сам процес пошукового етапу: тут фіксуються перші композиційні знахідки, перевіряються варіанти розміщення плям і силуетів. Така попередня візуалізація допомогла уникнути перевантаженості кадру й узгодити ілюстративну складову з обмеженнями дитячого сприйняття.

Рисунок 2.9 – Пошукові скетчі

Структура пікчербуку складається з обкладинки, двох форзаців і десяти розгортів. Обкладинка є першим і найважливішим «входом» у видання: вона задає тональність і запрошує дитину відкрити книгу. На ній розміщено заголовок «ЗИМОВЕ ДИВО», головний персонаж – зайченя на тлі зимового лісу. Кожен розгорт є самостійною сценою, яка разом із попередніми й наступними утворює цілісний лінійний наратив – мандрівку зайченяти зимовим лісом у пошуках Зимового дива.

Форзаци пікчербуку «Зимове диво» виконують не лише декоративну функцію з'єднання обкладинки і першого розгорту, а є повноцінними

інтерактивними елементами видання, що залучають дитину до взаємодії ще до початку і після завершення читання основного тексту. Такий підхід відповідає сучасній тенденції у дитячій книжковій ілюстрації, де весь фізичний об'єкт книги розглядається як єдиний ігровий і художній простір, а не лише носій тексту.

Перший форзац містить завдання «Знайди особливу сніжинку» серед щільного заповненого тла із численними сніжинками різних форм і розмірів. Це класичне завдання, добре відоме з дитячих розвивальних видань. Воно активізує увагу і спостережливість дитини, формує звичку уважного розглядання деталей – навичку, яка безпосередньо пов'язана з повноцінним читанням ілюстрацій у наступних розгортах. Художньо форзац побудований на основній холодній палітрі книги: блакитні сніжинки на темно-синьому тлі, що відразу занурює читача у атмосферу «Зимового дива».

Другий форзац побудований за аналогічним принципом пошуку і завершує книгу ігровим завданням «Де сховався Тимко?»: зимовий ліс із багатьма засніженими ялинками, серед яких сховалися лісові звірі, а серед них – головний персонаж книги зайченя Тимко. Такий форзац є логічним і художньо виправданим завершенням наративу: читач, який щойно простежив мандрівку Тимка лісом, повертається до нього ще раз – але вже у ролі активного учасника, а не спостерігача. Цей прийом сприяє формуванню емоційного зв'язку між дитиною і персонажем та заохочує повторне перегортання книги [37].

Під час розробки кольорового рішення пікчербуку важливим аспектом стало врахування принципів візуальної доступності та комфортного сприйняття інформації дитячою аудиторією. Оскільки ілюстрація є основним засобом візуальної комунікації у пікчербуці, правильний підбір кольорів безпосередньо впливає на читабельність елементів, емоційне сприйняття сцен та загальну цілісність візуального стилю. Особливу увагу було приділено контрастності між фоном, персонажами та текстовими елементами, що дозволяє уникнути перевантаження композиції та забезпечує легкість сприйняття зображень.

Для перевірки гармонійності та доступності кольорових поєднань використовувалися спеціалізовані онлайн-інструменти аналізу кольору. Одним із таких сервісів став Color Contrast Checker, який дозволяє оцінити рівень контрастності між кольорами та перевірити їх відповідність стандартам візуальної доступності [38].

Колірна концепція «Зимового дива» побудована на принципі протиставлення холодного та теплого, де холодне є контекстом, а тепле – смислом і цінністю. Як зазначають дослідники кольору в дитячому дизайні, при виборі колірних рішень для видань, призначених дітям 3-6 років, необхідно враховувати яскравість, контрастність і символічні конотації кольорів, а також вікові особливості сприйняття: молодші дошкільники ідентифікують передусім основні кольори і насичені відтінки, тоді як старші здатні розрізняти тонші нюанси.

Основою колірної схеми слугують холодні блакитно-сині відтінки. Фон неба і снігу витриманий у світло-блакитному кольорі, що асоціюється з морозним зимовим повітрям. Ялинки та лісовий масив виконані у глибшому приглушено-синьому, що створює ефект просторової глибини: ближній план завжди світліший, дальній – темніший, завдяки чому ілюстрація набуває тривимірного відчуття навіть при площинній техніці. Сніговий покрив відтворений у майже білому відтінку з ледь вловимим блакитним, що дозволяє уникнути чистої білизни і зберегти відчуття рефлексів від неба *(див. рис. 2.10)*.

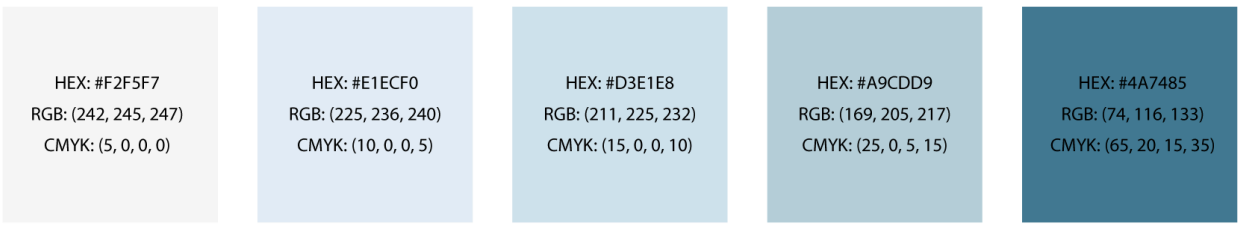

Рисунок 2.10 – Основна кольорова палітра пікчербуку [39].

На холодному фоні кожний персонаж читається як теплий акцент. Зайченя виконане у кремово-бежевому: нейтральний, але теплий тон, що одразу

виокремлюється на блакитному тлі і викликає відчуття м'якості. Лисиця отримала яскравий рудий – найтепліший і найактивніший колір у палітрі, що робить її виразним і енергійним персонажем. Ведмідь – теплий коричневий, їжачок – темно-коричневий, ворона – темно-сірий. Загалом колірна схема повністю відповідає принципу, виявленому в аналізі аналогів: насичені, виразні кольори для персонажів на нейтральному або приглушеному фоні дозволяють дитині легко ідентифікувати головних учасників дії.

Усі кольори зберігають внутрішню гармонію завдяки єдиній температурній логіці: холодні тони є завжди фоновими, теплі – завжди дійовими. Цей прийом є одним із ключових у візуальній організації пікчербуку і забезпечує одночасно естетичну цілісність і функціональну зрозумілість зображення. Кількість основних кольорів не перевищує п'яти-семи, що відповідає рекомендаціям щодо колірного оформлення видань для дошкільної аудиторії і не перевантажує зорове сприйняття дитини [40].

Типографіка пікчербуку вирішена за допомогою двох гарнітур. Заголовок «Зимове Диво» набрано гарнітурою Bleeker Cyrillic Regular – геометричним гротеском без засічок із виразним, чітким малюнком букв (див. рис. 2.9). Гарнітури цього типу є оптимальним вибором для заголовків дитячих видань: вони добре читаються з відстані, мають відкриті форми і не містять дрібних декоративних елементів, що ускладнюють сприйняття. Заголовок виконано великими літерами з широким трекінгом, що надає йому монументальності та підкреслює значущість назви.

Основний текст – репліки персонажів у діалогових хмаринках – набрано гарнітурою Kosko Regular *(див. рис. 2.11)*. Це шрифт із м'яким, злегка рукописним характером: його форми заокруглені, пропорції близькі до природного рукопису, що задає казковий, домашній настрій. Водночас гарнітура зберігає достатню чіткість для комфортного читання дитиною дошкільного та молодшого шкільного віку. Кегль шрифту основного тексту у виданнях для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку не повинен бути меншим за 14 пунктів, у «Зимовому диві» ці вимоги дотримано.

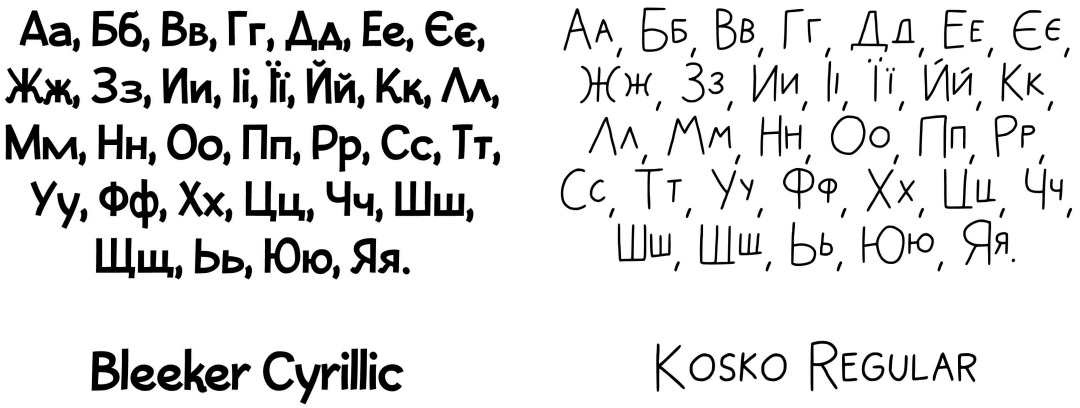

Рисунок 2.11 – Шрифти Bleeker Cerillic та Kosko Regular [41].

Поєднання двох гарнітур – акцентного геометричного Bleeker для заголовку і м'якого Kosko для тексту – є свідомим типографічним рішенням: перший задає характер і тональність книги, другий забезпечує комфорт читання. Дослідники шрифтового оформлення дитячих видань підкреслюють, що ефективна типографіка у пікчербуці має бути водночас читабельною і виразною, а шрифт основного тексту – відповідати когнітивним можливостям цільової вікової групи [41].

Кожен розгорт «Зимового дива» побудований за принципом повноформатної ілюстрації, що охоплює обидві сторінки без внутрішнього поля між ними. Зображення занурює читача у простір лісу без видимих меж. Такий підхід дозволяє максимально використати горизонтальний формат А4 для створення ефекту панорами – широкого зимового пейзажу, який дитина оглядає разом із персонажем. Повноформатна ілюстрація без внутрішніх полів є однією з характерних рис сучасного пікчербуку й відповідає специфіці формату, де ілюстрація є основним носієм наративу.

РОЗДІЛ ІІІ
ТЕХНІЧНЕ ВИКОНАННЯ МАКЕТУ ПІКЧЕРБУКУ «ЗИМОВЕ ДИВО»

3.1. Графічне оформлення дизайн-макету пікчербуку

Макет пікчербуку «Зимове диво» розроблено у програмному середовищі «Adobe Illustrator» [42] – провідному векторному редакторі, що є галузевим стандартом для створення ілюстрованих дитячих видань. Вибір цього інструменту обумовлений кількома факторами. По-перше, векторний формат забезпечує масштабованість ілюстрацій без втрати якості: зображення зберігає чіткість при будь-якому збільшенні, що є критично важливим при виведенні у друк у форматі А4 і більше. По-друге, Adobe Illustrator дозволяє точно налаштовувати кольоровий простір CMYK, задавати зони вильоту і безпечного поля, а також компонувати текст безпосередньо у середовищі ілюстрацій *(див. рис. 3.1)* [43].

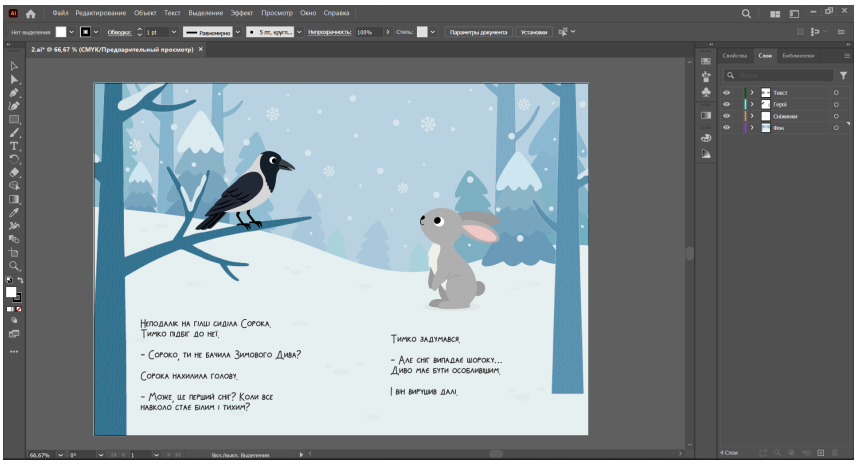

Рисунок 3.1 – Загальний вигляд макету в Adobe Illustrator.

Перед початком верстки в Adobe Illustrator виконано налаштування технічних параметрів документу відповідно до вимог поліграфічної підготовки. Розмір монтажної ділянки задано 301 × 214 мм, що включає 4 мм вильоту з кожного боку понад форматний розмір А4 (297 × 210 мм).

Кольоровий простір документу задано як CMYK – стандартна чотирифарбова модель поліграфічного друку (Cyan, Magenta, Yellow, Key/Black). Зони безпечного поля задано 5 мм від форматного краю – у цій зоні не розміщувались значущі текстові елементи і ключові деталі [44].

Макет організовано у вигляді декількох багатосторінкових документів з чітко структурованою системою шарів. Кожен шар відповідає певній категорії елементів: фонові ілюстрації, персонажі, текст, декоративні елементи та службові лінії вильоту і форматного краю розміщені окремо. Така організація дозволяє швидко вмикати і вимикати окремі категорії елементів при редагуванні, не ризикуючи випадково змінити суміжні об'єкти *(див. рис. 3.2)*.

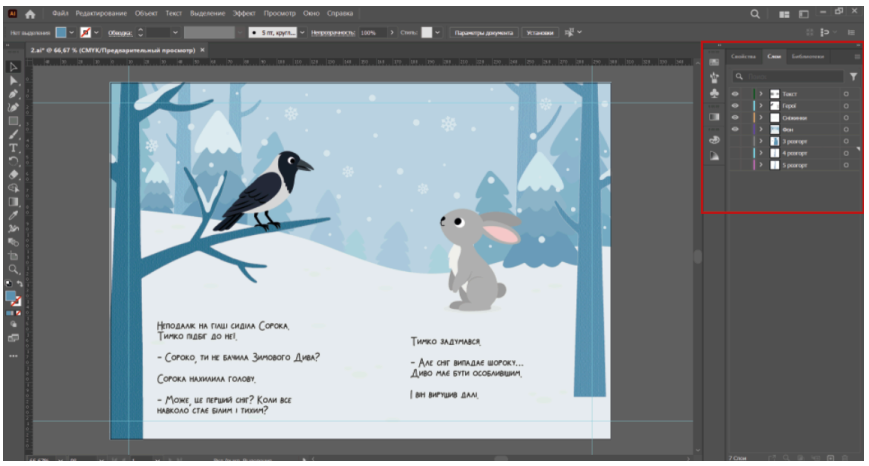

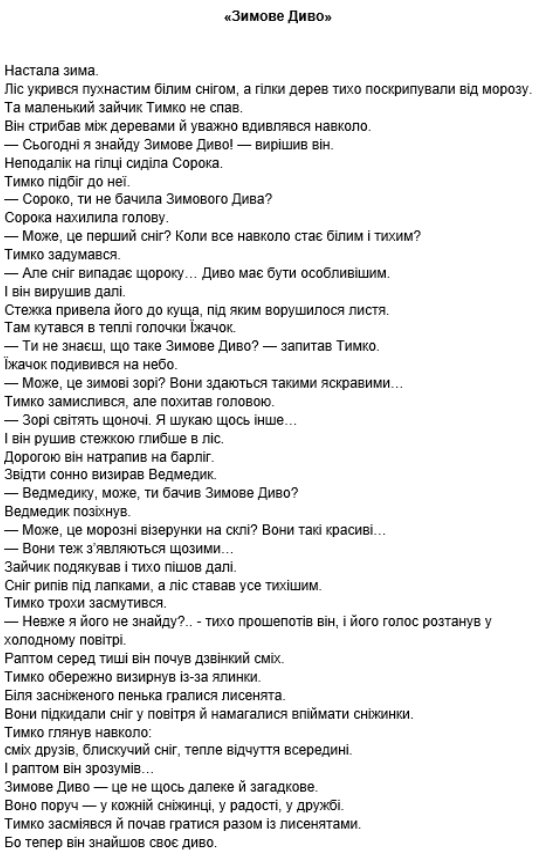
Рисунок 3.2 – Структура шарів дизайн-макету пікчербуку та безпечні поля

3.2. Розробка ілюстрацій: етапи та художні прийоми

Першим етапом розробки пікчербуку «Зимове диво» стало створення авторського тексту, орієнтованого на дітей дошкільного віку. Текст розроблено з урахуванням вікових особливостей цільової аудиторії, а також специфіки дитячого сприйняття, що передбачає просту, емоційно виразну та образну подачу матеріалу. Основною темою твору є атмосфера зимових свят, диво, дружба та емоційне переживання казкових подій.

У пікчербуці сюжет розгортається навколо зимової історії, у якій персонажі спілкуються та взаємодіють між собою. Текст побудований у легкій

для сприйняття формі та доповнюється візуальним рядом, що допомагає дитині краще зануритися в атмосферу оповіді. Такий підхід сприяє розвитку уяви, емоційного сприйняття та асоціативного мислення у дітей дошкільного віку *(див. рис. 3.3)*.

«Зимове Диво»

Настала зима.
Ліс укрився пухнастим білим снігом, а гілки дерев тихо поскрипували від морозу.
Та маленький зайчик Тимко не спав.
Він стрибав між деревами й уважно вдивлявся навколо.
— Сьогодні я знайду Зимове Диво! — вирішив він.
Неподалік на гілці сиділа Сорока.
Тимко підбіг до неї.
— Сороко, ти не бачила Зимового Дива?
Сорока нахилила голову.
— Може, це перший сніг? Коли все навколо стає білим і тихим?
Тимко задумався.
— Але сніг випадає щороку… Диво має бути особливішим.
І він вирушив далі.
Стежка привела його до куща, під яким ворушилося листя.
Там кутався в теплі голочки Їжачок.
— Ти не знаєш, що таке Зимове Диво? — запитав Тимко.
Їжачок подивився на небо.
— Може, це зимові зорі? Вони здаються такими яскравими…
Тимко замислився, але похитав головою.
— Зорі світять щоночі. Я шукаю щось інше…
І він рушив стежкою глибше в ліс.
Дорогою він натрапив на барліг.
Звідти сонно визирав Ведмедик.
— Ведмедику, може, ти бачив Зимове Диво?
Ведмедик позіхнув.
— Може, це морозні візерунки на склі? Вони такі красиві…
— Вони теж з'являються щозими…
Зайчик подякував і тихо пішов далі.
Сніг рипів під лапками, а ліс ставав усе тихішим.
Тимко трохи засмутився.
— Невже я його не знайду?.. - тихо прошепотів він, і його голос розтанув у холодному повітрі.
Раптом серед тиші він почув дзвінкий сміх.
Тимко обережно визирнув із-за ялинки.
Біля засніженого пенька гралися лисенята.
Вони підкидали сніг у повітря й намагалися впіймати сніжинки.
Тимко глянув навколо:
сміх друзів, блискучий сніг, тепле відчуття всередині.
І раптом він зрозумів…
Зимове Диво — це не щось далеке й загадкове.
Воно поруч — у кожній сніжинці, у радості, у дружбі.
Тимко засміявся й почав гратися разом із лисенятами.
Бо тепер він знайшов своє диво.

Рисунок 3.3 – Фрагмент авторського тексту

Розробка персонажів пікчербуку «Зимове диво» була спрямована на створення яскравих і виразних образів, здатних викликати емоційний відгук у дитячої аудиторії. Особливу увагу приділено характеру головного героя та його взаємодії з навколишнім світом.

Головним персонажем є зайчик Тимко – допитливий, щирий і мрійливий герой, який прагне дізнатися, що таке зимове диво та чи існує воно насправді. Упродовж сюжету персонаж досліджує зимовий світ та переживає різні емоції, що допомагають йому по-новому сприйняти навколишню атмосферу й зрозуміти цінність простих зимових моментів.

Робота над ілюстраціями розпочиналася з ескізного пошуку – швидких графічних замальовок, що фіксували загальну композицію кожної сцени і розташування персонажів *(див. рис. 3.4)*.

Для Тимка розроблено кілька фіксованих поз і мімічних станів: нейтральний рух, здивування при зустрічі з новим персонажем і радість. Особливу увагу приділено мові тіла: нахил вух, напрямок погляду – ці деталі дозволяють дитині однозначно зчитати емоційний стан персонажа без опори на текст. Колір Тимка кремово-бежевий (#E8E0D5) – обрано як нейтрально теплий: він миттєво виокремлюється на холодному блакитному тлі лісу, але не надто домінує над середовищем.

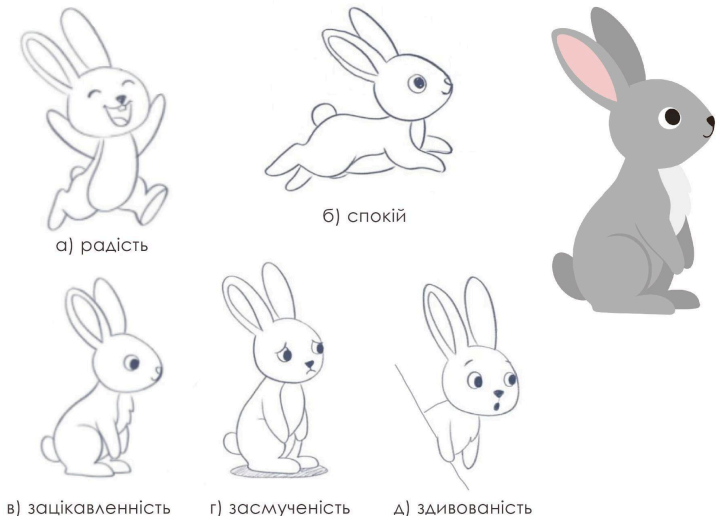

Рисунок 3.4 – Ескізи та фінальний варіант головного персонажа Тимка

Другорядні персонажі – ворона, їжачок, лисиці і ведмідь, розроблялися за тим самим принципом, що й Тимко: прості геометричні форми, пласкі кольорові заливки, округлий контур. Кожен з них має виразний, миттєво впізнаваний силует, що відрізняється від інших за пропорціями: ворона – компактна, з широкими крилами; їжачок – низький і масивний, з характерними голками; лисиці – стрункі; ведмідь – округлий і трохи пухкий, що підкреслює його масивність.

Кожен другорядний персонаж отримав власний колір: лисиця – яскравий рудий (#E8834A), найтепліший і найактивніший акцент палітри, що передає її жвавий характер; у ведмедя теплий коричневий (#8B6B4A), стабільний і земний; в їжачка темно-коричневий (#6B5A3E), стриманий і непомітний; ворона темно-сіра (#4A4A5A), нейтральна. Контраст між кольором кожного персонажа і загальним холодним фоном забезпечує миттєву впізнаваність навіть на насичених за деталями розгортах *(див. рис. 3.5)*.

Рисунок 3.5 – Другорядні персонажі (зліва направо): ведмідь, лисиці, ворона і їжачок

Для кожного з десяти розгортів виконувалися ескізні варіанти з різним розміщенням персонажів та різним балансом простору. Ескізи виконувалися в цифровому форматі у спрощеній векторній техніці – без деталізації, але з чіткими силуетами персонажів і визначеними зонами для тексту. Затвердження ескізу було обов'язковою умовою переходу до фінальної ілюстрації *(див. додаток А.14)*.

Для створення ілюстрацій до пікчербуку «Зимове диво» використовувався кольоровий режим CMYK та роздільна здатність 300 dpi, що забезпечує високу якість зображень під час друку. Монтажна область одного розвороту становить 3508 × 2480 пікселів, що відповідає фізичному формату 297 × 210 мм.

Кольорова палітра видання побудована на холодних і стриманих відтінках блакитного, синього та сірого кольорів, які формують атмосферу зимової казки, спокою та затишку. Основними кольорами стали світло-блакитні та сіро-сині

тони (#B9D3E2, #AACCDC, #85B2CC), що асоціюються зі снігом, морозним повітрям і зимовим небом. Для створення глибини та контрасту використано насичений синьо-бірюзовий відтінок (#367792) і темний синьо-фіолетовий колір (#191530), який підсилює атмосферу та акцентує увагу на композиційних елементах. Доповнює палітру світлий нейтральний відтінок (#EAEFF0), що надає ілюстраціям легкості й візуальної чистоти *(див. рис. 3.6)* [45].

Рисунок 3.6 – Колірна палітра до ілюстрацій

Ілюстрації до «Зимового дива» створені у програмі Adobe Illustrator. Їхній візуальний стиль базується на використанні пласких кольорових заливок без градієнтів і тіней: кожна форма заповнена одним локальним кольором, що надає зображенням чистоти, сучасності та виразності.

Обкладинка пікчербуку є першим і найвпливовішим зображенням видання. Вона поєднує головного персонажа, зимовий пейзаж і заголовок у єдиній композиції, що одразу задає тематику і візуальний тон книги. Тимко розміщений у центрі, ялинки оточують його з обох боків і формують природну «рамку». Заголовок «ЗИМОВЕ ДИВО» у «Bleeker Cyrillic Regular» займає верхню зону та він добре читається з відстані. Загальна колірна тональність обкладинки відповідає холодно-теплій палітрі внутрішніх розгортів *(див. рис. 3.7)* [46].

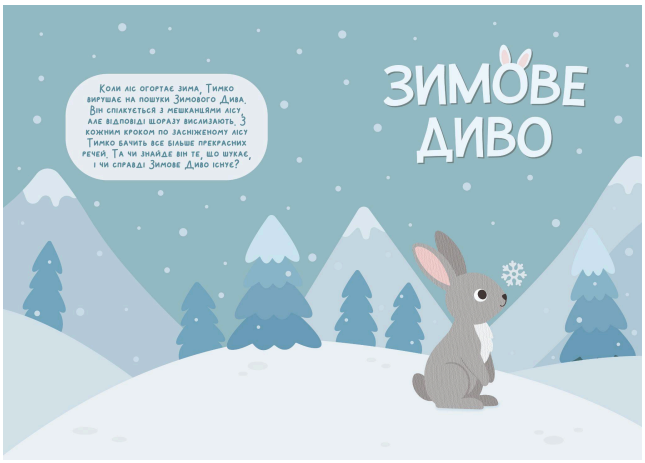

Рисунок 3.7 – Обкладинка пікчербуку «Зимове диво»

Перший форзац є першим інтерактивним елементом пікчербуку і зустрічає читача ще до початку основного наративу. Його площина повністю заповнена векторним патерном сніжинок: десятки однотипних сніжинок різного масштабу рівномірно розподілені по темно-синьому тлі (#4A6080), і лише одна відрізняється за формою від усіх інших. Завдання «Знайди особливу сніжинку» розміщене у хмаринці у верхньому куті форзацу. Такий форзац виконує важливу функцію: він активізує увагу і спостережливість дитини ще до читання – тобто налаштовує на уважне розглядання деталей, що є ключовою навичкою для сприйняття ілюстрованої книги *(див. рис. 3.9)* [47].

Рисунок 3.9 – Перший інтерактивний форзац

Другий форзац завершує видання і є логічним підсумком пригоди Тимка. Густий зимовий ліс із численними ялинками різного розміру заповнює весь розгорт, а між деревами ховаються лісові звірі – ворона, їжачок, лисиця, ведмідь і сам Тимко. Завдання «Де сховався Тимко?» у хмаринці запрошує дитину уважно роздивитися зображення в пошуку головного героя. Цей форзац є дзеркальним відображенням першого за структурою, але значно складнішим за змістом: якщо перший форзац – абстрактний пошук форми, то другий – пошук конкретного знайомого персонажа серед складного середовища. Разом два форзаци формують рамкову конструкцію, що перетворює книгу на цілісний ігровий простір *(див. рис. 3.10)*.

Рисунок 3.10 – Другий інтерактивний розгорт

Перший розгорт є вступним: зайченя Тимко біжить у зимовому лісі серед ялинок і снігу. Це найспокійніша сцена книги – вона знайомить читача із середовищем і головним героєм, не перевантажуючи сприйняття подіями. Ілюстрація витримана у найхолодніший колірній тональності всієї книги: рівномірне блакитне небо, засніжений ліс, одинока постать Тимка у нижній частині розгорту. Відсутність динаміки є свідомим рішенням, так як налаштовує читача на ритм мандрівки і задає відчуття тиші й очікування *(див. рис. 3.11)*.

Рисунок 3.11 – Перший розгорт

Другий розгорт вводить першого другорядного персонажа – ворону. Сцена насичується діалогом: дві репліки розміщені у верхній зоні над персонажами. Ворона сидить на гілці дерева – вища позиція відносно Тимка є невербальним засобом передачі її відстороненості. Зайченя дивиться вгору, що читається як прохання або запитання. Ця сцена задає базову модель взаємодії персонажів, яка повторюватиметься у наступних зустрічах *(див. рис. 3.12)*.

Рисунок 3.12 – Другий розгорт

Третій розгорт продовжує мандрівку Тимка зимовим лісом і знайомить читача з новим персонажем – їжачком. Композиція побудована навколо звивистої стежки, яка веде погляд через увесь розгорт і підсилює відчуття руху вперед. Тимко зображений ліворуч, тоді як їжачок розташований праворуч біля

засніженого куща, що створює візуальний баланс. Сцена залишається спокійною, без різкої динаміки, завдяки чому увага концентрується на діалозі персонажів і атмосфері зимової тиші *(див. рис. 3.13)*.

Текстова частина органічно інтегрована у нижню частину розгорту та не перевантажує зображення, залишаючи достатньо «повітря» для легкого дитячого сприйняття. Загалом розгорт підтримує ритм спокійної зимової подорожі та поступово розкриває тему пошуку «зимового дива», зберігаючи атмосферу затишку, допитливості й очікування наступних зустрічей.

Рисунок 3.13 – Третій розгорт

Наступний розгорт продовжує подорож Тимка зимовим лісом і знайомить читача з ведмедиком. Композиція побудована таким чином, щоб увага одразу зосереджувалась на взаємодії персонажів: зайченя розташоване праворуч і ніби обережно звертається до ведмедя, тоді як темний отвір барлогу створює контрастний акцент у холодному засніженому середовищі.

Колірна гамма залишається стриманою і холодною: переважають блакитні, сірі та білі відтінки, які передають тишу зимового лісу, тоді як теплі коричневі кольори ведмедика роблять персонажа більш живим і привертають увагу читача. Вертикальні дерева створюють ритм і глибину простору, а округлі форми снігу, барлогу та персонажів підтримують м’який і дружній характер ілюстрації *(див. рис. 3.14)*.

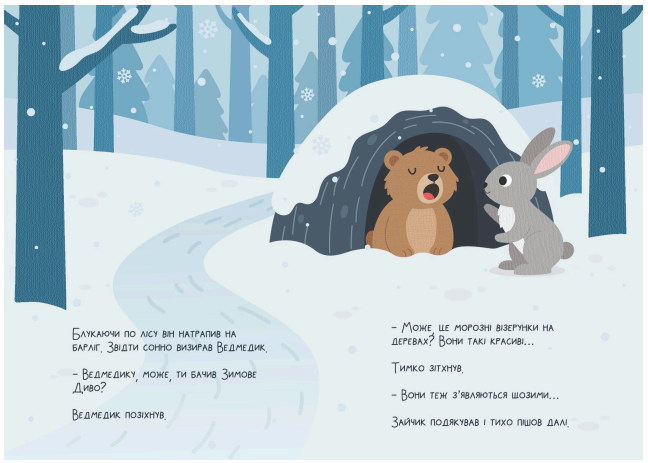

Рисунок 3.14 – Четвертий розгорт

П’ятий розгорт є перехідним: Тимко продовжує мандрівку лісом наодинці після зустрічі з ведмедиком. Композиція повертається до типу першого розгорту – широкий зимовий пейзаж, одна постать у нижній частіні сторінки. Цей розгорт виконує ритмічну функцію: він уповільнює темп читання, дає дитині час осмислити попередню зустріч і формує очікування нової *(див. рис. 3.15)*.

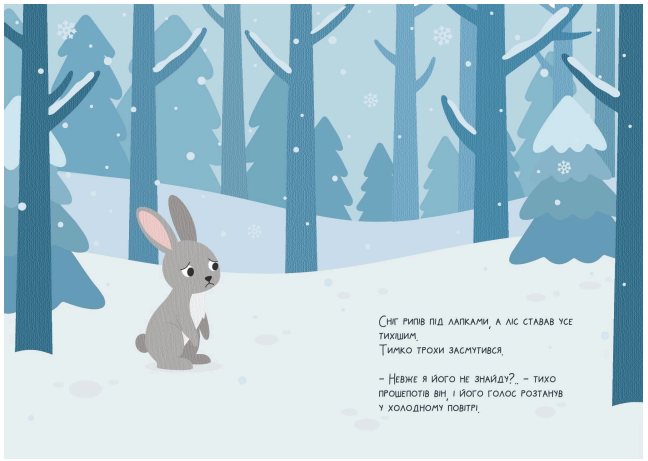

Рисунок 3.15 – П’ятий розгорт

Шостий розгорт є більш емоційно активним у порівнянні з попередніми сценами та вводить у книгу атмосферу радості й гри. Тимко обережно визирає з-за засніженої ялинки, спостерігаючи за лисенятами, які граються серед снігу. Така композиція створює відчуття спостереження за веселою миттю та підкреслює допитливість головного героя. Центральним елементом розгорту

стають рухливі пози лисенят і великі сніжинки, що додає сцені динаміки та пожвавлює простір. Вертикальні стовбури дерев і плавні форми снігових пагорбів підтримують єдину стилістику книги, а велика кількість вільного простору допомагає зберегти легкість дитячого сприйняття *(див. рис. 3.16)*.

Рисунок 3.16 – Шостий розгорт

Сьомий розгорт продовжує сцену зустрічі Тимка з лисенятами та робить її більш відкритою і дружньою. На попередньому розгорті зайченя лише спостерігало за грою здалеку, то тепер воно виходить із-за ялинки та вступає у розмову з персонажами. Композиція побудована таким чином, щоб увага читача концентрувалася на взаємодії героїв: Тимко розташований ліворуч, а двоє лисенят – праворуч, завдяки чому між персонажами виникає візуальний діалог. Атмосфера сцени є значно теплішою та жвавішою у порівнянні з попередніми зустрічами, що підкреслюється усмішками персонажів та активною взаємодією між ними *(див. рис. 3.17)*.

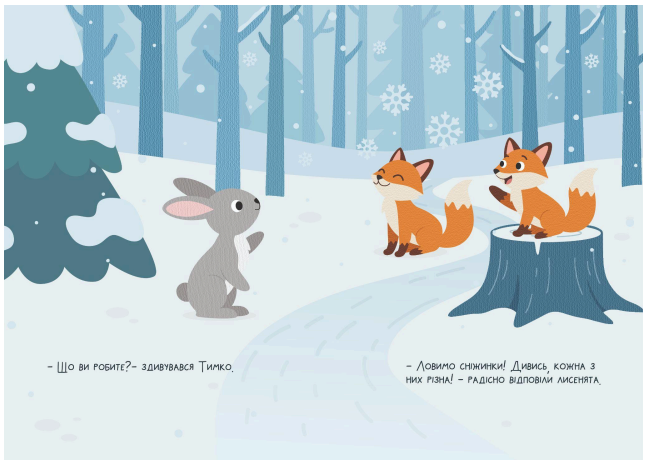

Рисунок 3.17 – Сьомий розгорт

Восьмий розгорт є більш спокійним і зосередженим на внутрішньому стані головного героя. Після активної сцени з лисенятами увага знову повертається до Тимка та його роздумів про «зимове диво». Композиція побудована навколо великої засніженої ялинки. Тимко розташований праворуч і дивиться вгору, спостерігаючи за сніжинками, одна з яких опускається просто на його носик. Такий момент робить сцену більш особистою та емоційною, адже герой вперше не шукає відповідь у інших персонажів, а починає самостійно замислюватися над тим, що саме може бути зимовим дивом *(див. рис. 3.18)*.

Рисунок 3.18 – Восьмий розгорт

Дев’ятий розгорт є передфінальним емоційним моментом історії, у якому Тимко нарешті починає розуміти, що саме є зимовим дивом. На відміну від попередніх сцен пошуку, тут герой вже не виглядає розгубленим чи задумливим – він щиро сміється та грається разом із лисенятами. Композиція побудована більш відкрито й динамічно: персонажі розташовані у нижній частині та утворюють єдину групу, що підкреслює атмосферу дружби, довіри та спільної радості. Тимко передає емоційне піднесення та момент внутрішнього усвідомлення, адже саме у цій сцені герой перестає шукати диво десь далеко й починає бачити його у простих зимових митях. Важливу роль відіграє текстова частина, у якій прямо озвучується головна думка всієї книги – зимове диво знаходиться в кожній сніжинці, радості та дружбі *(див. рис. 3.19)*.

Рисунок 3.19 – Дев’ятий розгорт

Останній розгорт підсумовує всю історію та завершує емоційну подорож Тимка спокійною, теплою сценою. Композиція побудована значно простіше та спокійніше, ніж у попередніх сценах: велика кількість відкритого простору, м’які лінії снігових пагорбів і рівномірно розташовані дерева створюють відчуття тиші та гармонії.

Рисунок 3.20 – Десятий розгорт

Сліди на снігу продовжують мотив мандрівки, але тепер вони символізують шлях, який привів героя до важливого усвідомлення. Текстова частина підкреслює головну думку книги: зимове диво весь час було поруч – у дружбі, теплій атмосфері та простих спільних моментах *(див. рис. 3.20)*.

3.3. Технічна підготовка до друку та візуалізація

Технічна підготовка макету до друку є завершальним обов'язковим етапом роботи над пікчербуком, що перетворює дизайн-файл на поліграфічно придатний продукт.

Першим кроком фінальної підготовки є контроль кольорового простору всього документу. Через функцію Edit – Edit Colors – Convert to CMYK, виконано примусове переведення усіх об'єктів у CMYK і перевірено відсутність RGB-елементів. Для зображень, де точність кольору є принциповою, значення перевірено вручну через панель Color [48, с. 116-129].

Усі текстові елементи макету – заголовок на обкладинці, текст у діалогових хмаринках усіх розгортів, написи на форзацах – переведено у криві.

Перед виведенням у PDF виконано покрокову перевірку макету за стандартним чеклістом додрукарської підготовки. По-перше, відповідність розмірів всіх розворотів 297 × 210 мм. По-друге, відсутність значущих елементів у зоні 5 мм від форматного краю [49, с. 186-190].

Рисунок 3.21 – Пікчербук «Зимове диво»

Фінальний результат повністю відповідає поставленій меті проєкту: створити атмосферний та затишний пікчербук, який через історію Тимка нагадує дітям, що справжнє диво ховається у дружбі, щирих емоціях і красі навколишнього світу, яку ми не помічаємо *(див. рис. 3.21)*.

ВИСНОВКИ

У процесі дослідження було проаналізовано теоретичні основи розробки пікчербуку, як особливого жанру в графічному дизайні: його визначення, жанрові ознаки, історію становлення та актуальний стан в Україні і світі. Встановлено, що пікчербук є форматом, де ілюстрація виступає рівноправним або домінуючим елементом наративу, а не лише супроводом тексту. Визначено роль ілюстрації у розвитку дитячої уяви, образного мислення та емоційного інтелекту – що підтвердило важливість ретельного підходу до кожного художнього рішення у власному проєкті.

Досліджено особливості візуального сприйняття дитячої аудиторії та проаналізовано роль кольору, форми й композиції у формуванні книжкового образу. Встановлено, що для молодшого читача визначальними є чіткість форм, контрастність кольорів і зрозумілість композиційних рішень. Ці висновки стали основою для розробки власної колірної палітри та стилістики ілюстрацій пікчербуку «Зимове диво».

Проведено аналіз аналогів і прототипів сучасних ілюстрованих видань – як українських, так і зарубіжних. Вивчення художніх рішень, типографіки, колористики та наративних підходів у схожих проєктах дозволило визначити актуальні тенденції ринку пікчербуків і сформулювати конкурентні переваги власного видання: авторський стиль ілюстрацій, зимова тематика та інтерактивні елементи.

Було реалізовано систему персонажів, композиційних рішень і візуальних акцентів, що забезпечують логічне та послідовне сприйняття історії. Завдяки використанню лаконічної графіки, чітких форм і продуманої кольорової організації вдалося досягти виразності ілюстрацій та підтримати емоційну атмосферу видання. Додатково у книзі використано інтерактивні елементи, які посилюють залучення дитини до взаємодії з пікчербуком та роблять процес читання більш захопливим.

В межах практичної частини виконано повний цикл створення макету: розроблено обкладинку, форзаци та серію розгортів, сформовано єдину стилістику видання і підготовлено макет до друку відповідно до технічних вимог поліграфічного виробництва. Створений пікчербук є завершеним дизайн-продуктом, готовим до подальшої реалізації та використання як повноцінного дитячого ілюстрованого видання.

Отримані результати підтверджують актуальність пікчербуків у сучасному візуальному та культурному просторі. Розроблений проєкт демонструє можливості сучасного графічного дизайну у створенні якісного дитячого контенту та підкреслює перспективність подальшого розвитку ілюстрованих дитячих видань в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Cambridge Dictionary. Picture book. URL: https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/picture-book.
2. Шульська Н., Манюхіна А. Ілюстративна культура сучасної дитячої книги: видавничі норми й читацькі вимоги. *Scripta manent : молодіжний науковий вісник інституту філології та журналістики.* Одеса, 2019. Вип. 16. С. 152-154. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cae707fc-3439-4869-985f-4236f6a7cdb4/content.
3. Lin Y., Gerasymenko O. Exploring children’s picture book design : analysis of composition and color application. *Conferinţa "Conferinţa tehnico-ştiinţifică a studenţilor, masteranzilor şi doctoranzilor". (*Chișinău, Moldova, 27-29 martie 2024). P. 2151- 2154. URL : https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/225393/dublincore.
4. Nikolajeva M., Scott C. How Picturebooks Work. New York : Routledge, 2006. P. 61-80. DOI: 10.4324/9780203960615
5. Брянцева Г. Пікчербуки і артбуки на українському книжковому ринку : сучасні дизайн-тенденції. *Дизайн, візуальне мистецтво та творчість : сучасні тенденції та технології : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції.* Запоріжжя : ЗНУ, 2022. С. 34-39. DOI : https://doi.org/10.5281/zenodo.7489005.
6. Lupton E. Thinking with Type : A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, & Students. New York : Princeton Architectural Press, 2010. 175 p. URL : https://readings.design/PDF/thinkingwithtype_ellenlupton.pdf.
7. Hladíková H. Children's Book Illustrations : Visual Language of Picture Books. *CRIS – Bulletin of the Centre for Research and Interdisciplinary Study.* 2014. № 1. P. 21-23. DOI : https://doi.org/10.2478/cris-2014-0002.
8. Новік Г. В., Зємцова П. О. Сучасна ілюстрація. Видавництво «А-ба-ба-га-ла-ма-га». *Теорія та практика дизайну.* Київ : НАУ, 2021.Вип.

24. С. 96-97. DOI: https://doi.org/10.18372/2415-8151.24.16296.

9. Xu W., Xu H., Guo X. Modelling Design of Color Graphics Books Using Visual Vocabulary Based on Children's Color Language Preferences. *Computer Modeling in Engineering and Sciences*. 2022. Vol. 130, № 2. P. 1171-1192. URL : https://www.techscience.com/CMES/v130n2/45949/html.
10. Zhang R. et al. Research on Illustration Creation of Children's Picture Books. *Frontiers in Art Research.* 2023. Vol. 5, № 9. P. 78. DOI : https://doi.org/10.25236/FAR.2023.050912.
11. Pantaleo S. Kindergarten Children's Talk About Illustration Techniques in an Almost Wordless Picturebook. *Frontiers in Education.* 2023. Vol. 8. P. 2-3. URL : https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9982760/.
12. Кадоркіна Ю. О. Сучасна українська книжкова ілюстрація. Оформлення прози та віршованих збірок. *Молодий вчений.* 2018. № 12. С. 19-21. DOI : https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-5.
13. Бразелл Д., Девіс Дж. Як зрозуміти ілюстрацію. Київ : ArtHuss, 2019. С. 208. URL : https://www.arthuss.com.ua/shop/yak-rozumiti-ilyustratsiyu.
14. Вовчок Г. М. Виховна функція ілюстрації дитячої книги. *Матеріали конференції «Сучасність, наука, час».* (Київ, 18-20 листоп. 2013 р.). URL : https://int-konf.org/uk/2013/suchasnist-nauka-chas-vzaemodiya-ta-vzaemovpliv-18-20-11-2013-r/610-vovchok-g-m-vikhovna-funktsiya-ilyustratsiji-dityachoji-knigi.
15. Братусь І. В., Война А. О. Функції ілюстрацій у дитячій літературі. *Інноваційний розвиток науки нового тисячоліття : зб. тез доп*. Київ, 2017. С. 32-34. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/19559/.
16. Ватаманюк Г. Особливості використання дитячої книги в процесі розвитку творчості старших дошкільників. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених ДДПУ ім. І. Франка.* 2020. Т. 1, № 27. С. 200-204. DOI : https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/27.203400.

17. Скляренко Н. В. Психологічні аспекти формування уяви у дітей дошкільного віку. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ.* 2018. № 1. С. 4-11. URL : http://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/psychology/article/view/87.
18. Pulimeno M., Piscitelli P., Colazzo S. Children's Literature to Promote Students' Global Development and Wellbeing. *Health Promotion Perspectives.* 2020. Vol. 10, № 1. P. 13-17. DOI : https://doi.org/10.15171/hpp.2020.05.
19. Niland A. Picture Books, Imagination and Play : Pathways to Positive Reading Identities for Young Children. *Education Sciences.* 2023. Vol. 13, № 5. DOI : https://doi.org/10.3390/educsci13050511.
20. Гаращенко Л. В., Кондратюк С. Г. Розвиток комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобом сучасних книжок-картинок. *Педагогічна освіта : теорія і практика.* 2021. Вип. 31. С. 63-70. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36654/.
21. Єжижанська Т. С. Книжкові видавництва України в умовах перманентної кризи. *Вісник Книжкової палати.* 2023. № 6. С. 29-35. DOI : https://doi.org/10.36273/2076-9555.2023.6(323).29-35.
22. Голубовський Р. І. Тенденції розвитку книжкового ринку України в умовах війни. *Економіка та суспільство.* 2024. № 61. DOI : https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-109.
23. Кваско А. В., Сухорукова О. А. Стан та тенденції розвитку видавничо-поліграфічної галузі України. *Економіка та суспільство.* 2023. № 51. DOI : https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-42.
24. «Книжка року 2024» : офіційні результати. *Українська Асоціація Видавців та Книгорозповсюджувачів*, 2025. URL : https://upba.org.ua/index.php/uk/vydavnytstva/item/611-knyzhka-roku2024-ofitsiini-rezultaty.
25. Найкращі українські дитячі книжки - 2024 : вибір Читомо, 2024. URL : https://chytomo.com/najkrashchi-ukrainski-dytiachi-knyzhky-2024-vybir-chytomo/.

26. Українське книговидання : тенденції та перспективи розвитку галузі. Міністерство культури та інформаційної політики України. 2024. URL : https://mincult.gov.ua/news/ukrayinske-knygovydannya-tendencziyi-ta-perspektyvy-rozvytku-galuzi/.
27. Аналіз ринку книжкового видавничого ринку України. *InVenture*. 2026. URL : https://inventure.com.ua/uk/analytics/investments/analiz-rinku-knizhkovogo-vidavnichogo-rinku-ukrayini.
28. Пашкевич А. «Зимові оповідки». Київ : Yakaboo, 2025. URL : https://www.yakaboo.ua/zimovi-opovidki.html (дата звернення : 30.05.2026).
29. Ляшок М., Строкач Т. «Книжка з віконцями. Динозаври». Київ : Ранок, Кенгуру. 2020. URL : https://www.yakaboo.ua/knizhka-z-vikoncjami-dinozavri.html (дата звернення : 30.05.2026).
30. Ільченко О. «Зимова казка». Львів : Фонтан Казок, 2016. URL : https://www.yakaboo.ua/zimova-kazka-1427102.html (дата звернення : 30.05.2026).
31. Міхаліцина К. «Томо та його кит». Харків: Крокус, 2019. URL : https://nashformat.ua/products/tomo-ta-jogo-kyt-922919 (дата звернення : 30.05.2026).
32. Wheeler E. «A Cozy Winter Day». New York : Nancy Paulsen Books, 2024. URL: https://www.penguinrandomhouse.com/books/717261/a-cozy-winter-day-by-eliza-wheeler/ (дата звернення : 30.05.2026).
33. Sitja Rubio C. The Most Beautiful Winter. Grand Rapids : Eerdmans Books for Young Readers. 2023. URL : https://www.eerdmans.com/9780802856272/the-most-beautiful-winter/ (дата звернення : 30.05.2026).
34. Шатохін О. «Подарунок». Львів : Видавництво Старого Лева, 2023. URL : https://starylev.com.ua/knyga-podarunok (дата звернення : 30.05.2026).

35. Гадсон К. «Гучна зимова сплячка». Пер. з англ. А. Коник. Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. URL : https://starylev.com.ua/guchna-zymova-splyachka (дата звернення : 31.05.2026).
36. Андрющенко Т. Ю., Бережна О. Б. Методика вибору ілюстративного та шрифтового оформлення у виданнях для дітей. *Поліграфія і видавнича справа.* Харків. 2023. С. 91-94. URL : https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/opac/search.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Pivs%5F2023%5F1%5F11%2Epdf.
37. Вовчок Г. М. Виховна функція ілюстрації дитячої книги. *Матеріали конференції «Сучасність, наука, час».* Київ. 2013. URL : https://int-konf.org/uk/2013/suchasnist-nauka-chas-vzaemodiya-ta-vzaemovpliv-18-20-11-2013-r/610-vovchok-g-m-vikhovna-funktsiya-ilyustratsiji-dityachoji-knigi.
38. Colour contrast checker. URL : https://colourcontrast.cc/.
39. Coolors. Create a Palette. URL : https://coolors.co/c9e4ca-87bba2-55828b-3b6064-364958.
40. Гальчинська О. С., Бородій О. В. Колір в дизайні навчальних матеріалів для дітей 3-6 років. *Український мистецтвознавчий дискурс.* 2023. С. 11-21. DOI : https://doi.org/10.32782/uad.2023.4.2.
41. Кабиш А., Чепурна К. Вплив характеристик шрифту на якісні показники поліграфічної продукції, виготовленої цифровим друком. *Технологія і техніка друкарства.* Київ. 2017. Вип. 4. С. 33-40. DOI : https://doi.org/10.20535/2077-7264.4(58).2017.122453.
42. Adobe Illustrator. URL : https://www.adobe.com/ua/products/illustrator.html.
43. Чепурна К. О. Комп'ютерна графіка : навчальний посібник для студентів. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 64 с. URL : https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/f408c3fa-73c4-4cde-b3dc-a1616e83f36a/content.

44. Батіг О. В., Гунько С. В. Методика вибору ілюстративного та шрифтового оформлення для дитячих видань. *Поліграфія і видавнича справа.* 2023. С. 96-105. URL : https://pvs.uad.lviv.ua/media/1-85/11.pdf.

45. Іттен Й. Мистецтво кольору. Київ : ArtHuss. 2022. URL : https://www.arthuss.com.ua/shop/itten-mystetstvo-koloru.

46. Гаммонд, Р., Доббінс, Ґ. Як стати ілюстратором дитячих книжок. Харків : ArtHuss. 2026. URL : https://www.arthuss.com.ua/shop/yak-staty-ilyustratorom-dytyachykh-knyzhok

47. Храмова-Баранова О. Л., Сікора Ю. А. Дизайн інтерактивних дитячих книжок і його вплив на розвиток дошкільної освіти і культури в Україні. *Гуманітарний вісник ЧДТУ.* 2017. № 27. Вип. 11. С. 46-54. URL : https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/1933.

48. Зайко Л. Я. Дотримання вимог галузевих нормативних документів як основний чинник якості друкованих книжкових видань для дітей. *Обрії друкарства.* 2014. С. 116-129. URL : https://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/95455.

49. Олійник В. Інфографіка як елемент дизайну художньої книги : візуально-семантична роль, особливості верстки. *Вісник КНУКіМ.* 2022. Вип. 47. С. 186-190. URL : https://arts-series-knukim.pp.ua/article/view/269638.

ДОДАТОК А

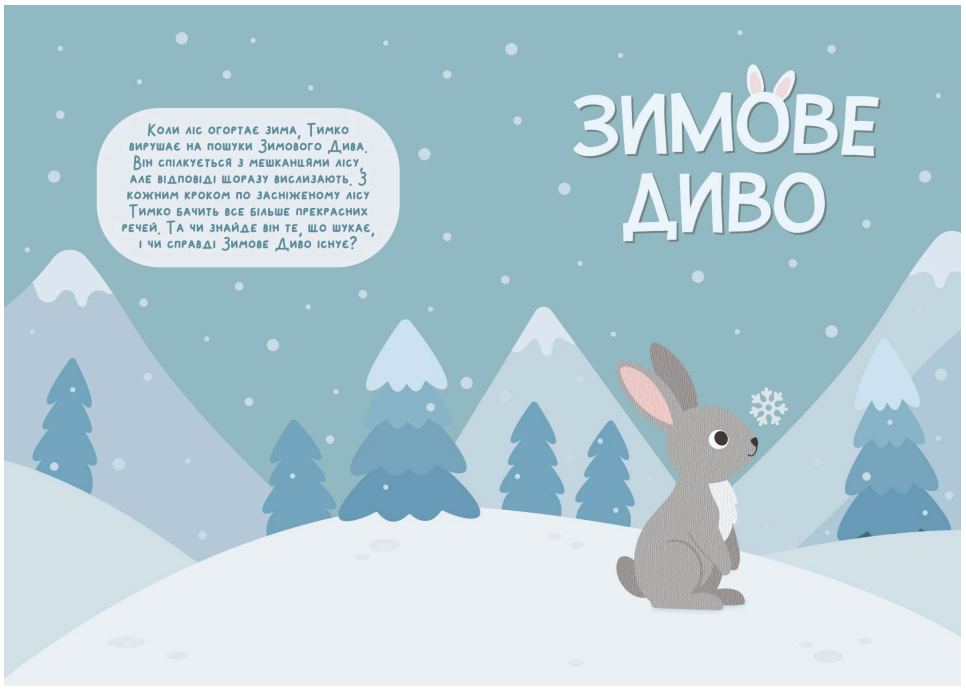

Рисунок А.1 – Обкладинка пікчербуку «Зимове диво»

Рисунок А.2 – Перший форзац

Рисунок А.3 – Другий форзац

Рисунок А.4 – Перший розгорт

Рисунок А.5 – Другий розгорт

Рисунок А.6 – Третій розгорт

Рисунок А.7 – Четвертий розгорт

Рисунок А.8 – П'ятий розгорт

Рисунок А.9 – Шостий розгорт

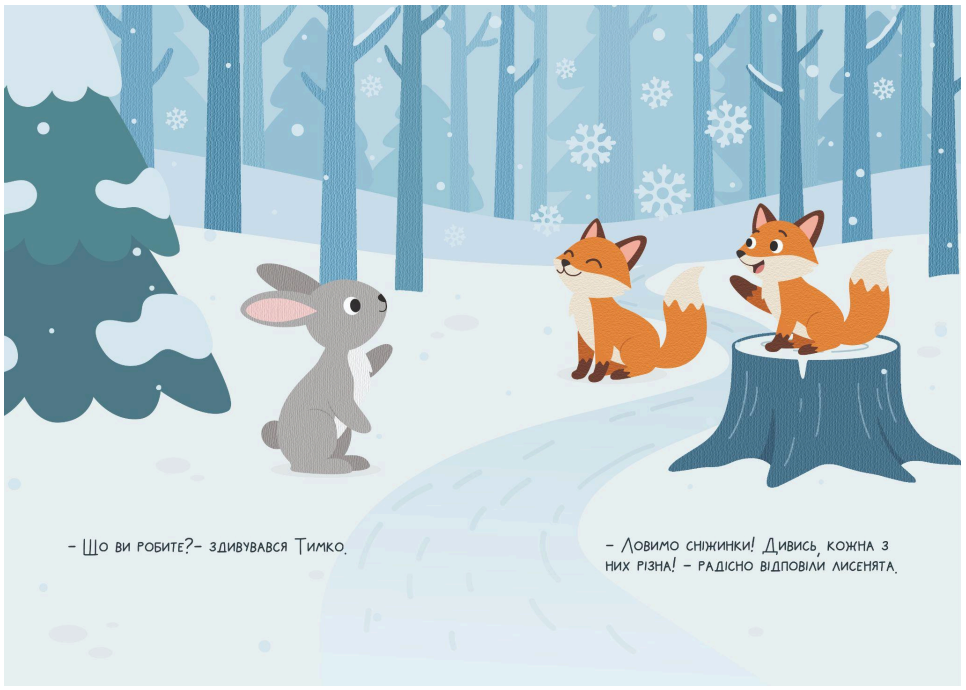

Рисунок А.10 – Сьомий розгорт

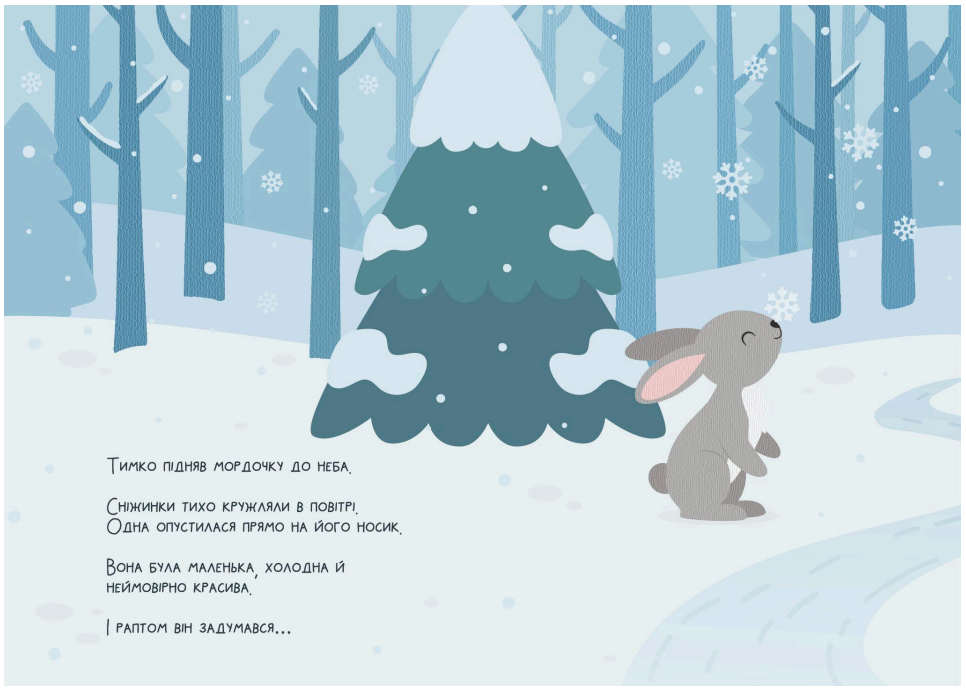

Рисунок А.11 – Восьмий розгорт

Рисунок А.12 – Дев'ятий розгорт

Рисунок А.13 – Десятий розгорт

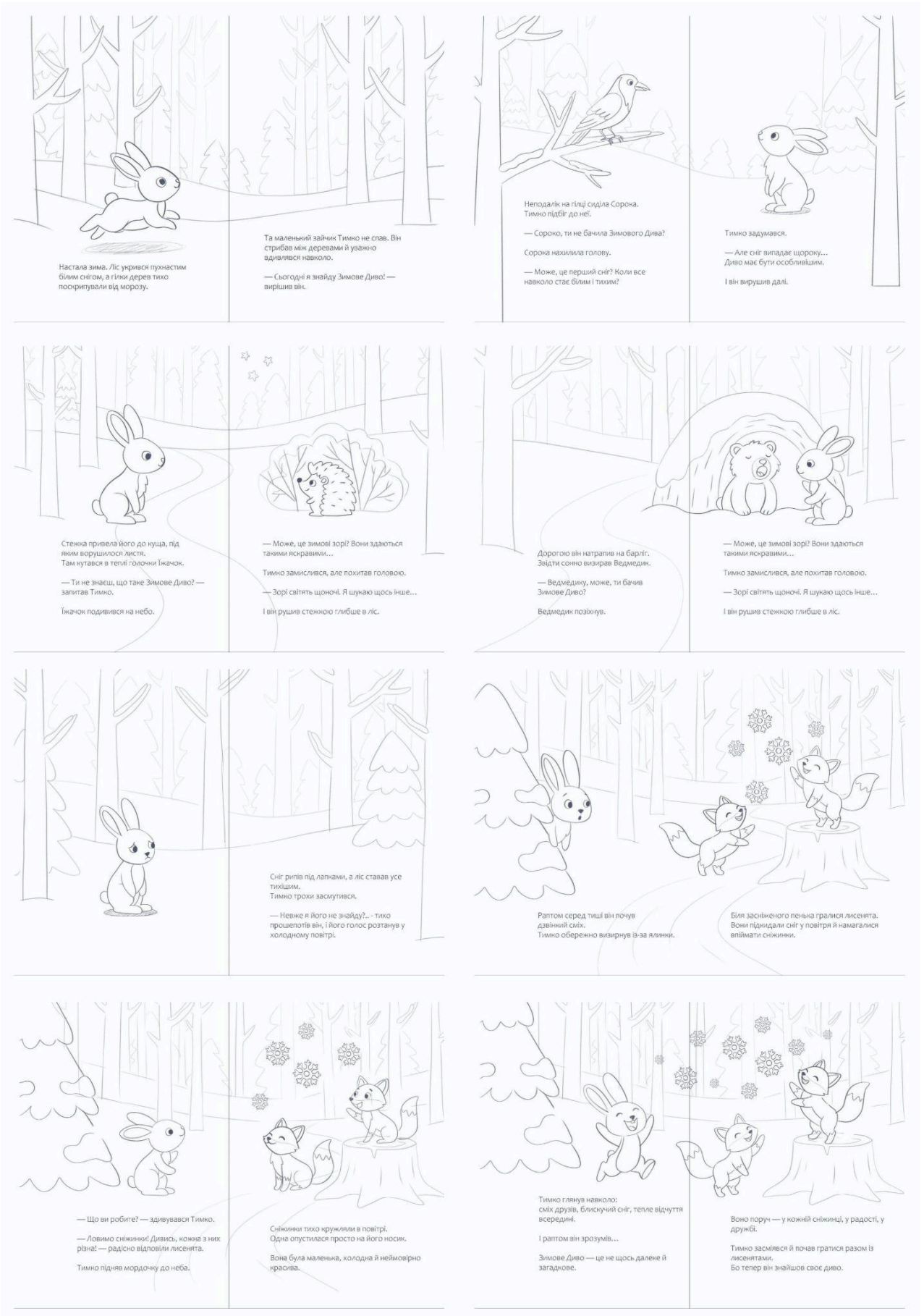

Рисунок А.14 – Ескізи розгортів пікчербуку